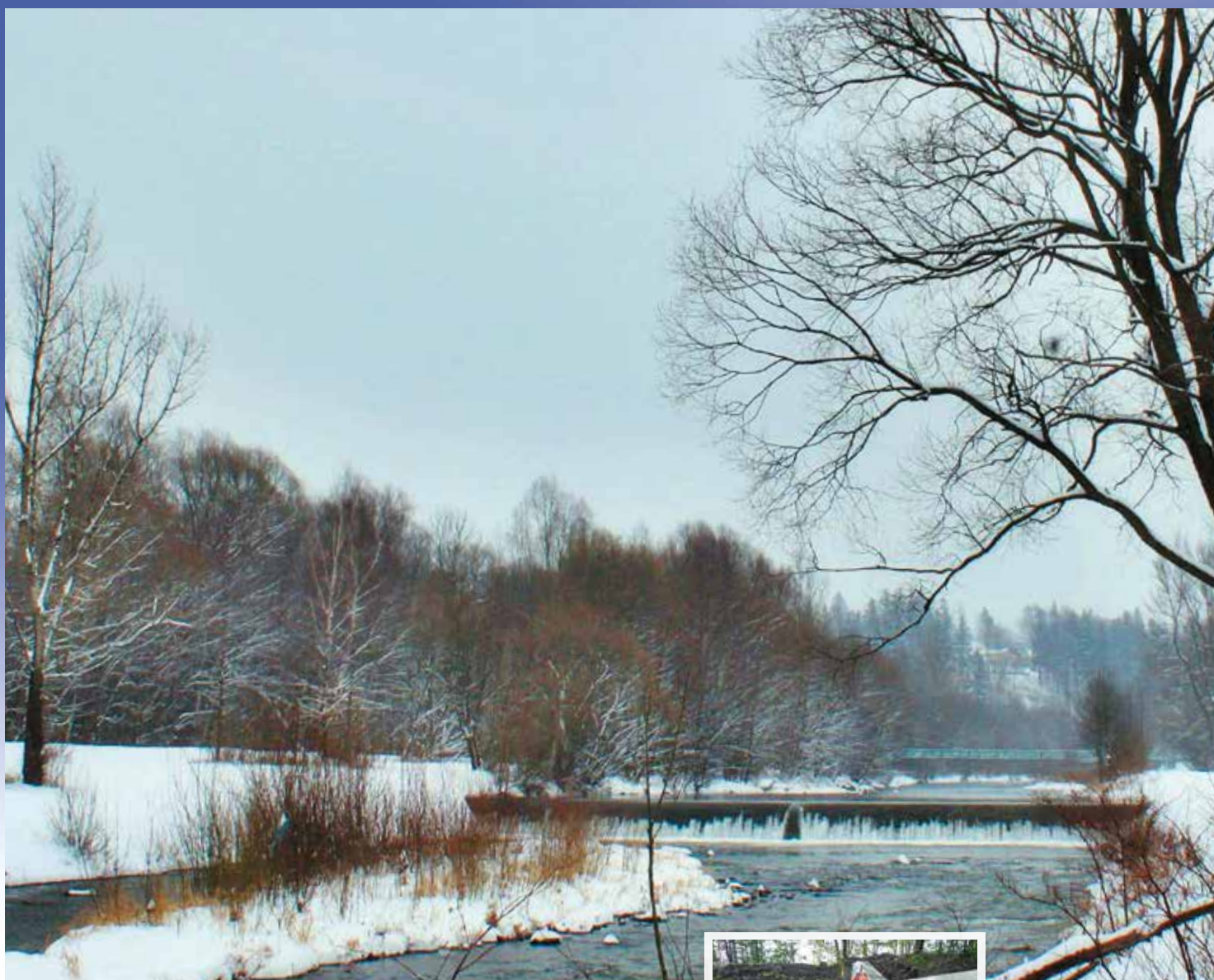

Kapka

ZPRAVODAJ STÁTNÍHO PODNIKU POVODÍ ODRY

Obnova hrazení bystřin na Mohelnici

strany 8–11

Úvodní slovo generálního ředitele

Vážení čtenáři Kapky, blíží se konec roku a Vám se dostává do rukou poslední letošní číslo našeho podnikového časopisu. Je to příležitost k malému ohlédnutí a zhodnocení uplynulého roku. Pro mne osobně to byl rok plný nových zkušeností, informací a zážitků spojených s funkcí generálního ředitele. Z hlediska celého podniku to byl rok poznamenaný extrémním suchem až historického významu, o jehož rozsahu a dopadech se také v tomto čísle Kapky dočtete. Po stránce ekonomické bych rok 2015 hodnotil jako úspěšný, i když jsme se potýkali s velkou rozkolísaností příjmů, zejména za odběr povrchové vody. Podařilo se zahájit řadu významných stavebních akcí investičního charakteru (např. VD Šance – převedení extrémních povodní) i charakteru oprav (např. oprava koruny hráze VD Kružberk). Velký důraz kladu na přípravu „Opatření na horní Opavě“, kde se také podařilo zahájit významné stavební akce a zrychlit projekční přípravu. Vzhledem ke zvýšeným příjmům se oběma závodům podařilo nad plán realizovat opravy za 20 milionů Kč. Značný pokrok nastal rovněž v oblasti výroby elektrické energie – do provozu byla uvedena nová MVE na VD Těrlicko, stali jsme se vlastníky dvou MVE na řece Opavě a byla započata výstavba další MVE na VD Kružberk (rybné hospodářství).

Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji mi, abych Vám všem poděkoval za Vaše nasazení a pracovní výsledky v tomto roce. Chtěl bych Vám popřát spokojené a požehnané Vánoce. Do nadcházejícího roku 2016 pak vše nejlepší, pevné zdraví, rodinnou pohodu a neutuchající optimismus.

Ing. Jiří PAGÁČ
generální ředitel

Úvodní slovo generálního ředitele.....	2
VÝZNAMNÉ ŘÍČNÍ ÚPRAVY:	
Ostravice ve Frýdku-Místku.....	3
Oprava spádových stupňů na přivaděči Vyšní Lhoty – Žermanice.....	4
AKTUALITY	5
EKONOMICKÉ INFORMACE:	
Ekonomické výsledky za 1. až 3. čtvrtletí roku 2015.....	6
PŘEDSTAVUJEME ÚSEK:	
Správa závodu 1 Opava.....	7
	
TÉMA KAPKY: Obnova hrazení bystřin v povodí Odry – Mohelnice.....	8
ATLAS VODNÍCH TOKŮ:	
Morávka a Lučina.....	12
Ostravice – Frýdek-Místek, Staré Město, km 22,900–25,300, údržba mezihrází	15
Sucho v letošním roce, situace na řekách i nádržích	16
Pirátský poklad	17
Komplexní údržba MVE na VD Slezská Harta	18
VD Slezská Harta – zatěsnění průsaků v levé štole spodních výpustí... ..	18
VT Olše, Český Těšín, km 38,530–38,817, oprava základové patky opěrné zdi.....	19
Jednání vládních zmocněnců pro hraniční vody	19
18. setkání strojních specialistů, energetiků a pracovníků TBD	20
Přehradní výbor 2015 Beroun	20
Konference v Rusku.....	21
FAUNA & FLÓRA:	
Povodňákův kalendář aneb Co nás čeká měsíc po měsíci	22
Podzimní setkání s bývalými kolegy	24
Uzavření dohody v Polsku	25
Soutěž dračích lodí na Slezské Hartě	25
PŘEDSTAVUJEME OSOBNOST:	
Ing. Vladimír Němčanský	26
JUBILEA	27
NAPSALI O NÁS	27

Ostravice ve Frýdku-Místku

Stav výhonů poškozených povodní v roce 1915 na levém břehu Ostravice pod ústím Morávky

Městská úprava Ostravice pod tzv. tenisovou lávkou (pohled směrem po vodě)

Úsek Ostravice pod frýdeckým zámkem

Levobřežní předhrází průtočného profilu po odtěžení nánosů v roce 2015

Koncem 19. století si vynutila koncentrace průmyslu a obyvatelstva ve slezském Frýdku a v moravském Místku stabilizaci řeky Ostravice, která mimo to mezi nimi tvořila zemské hranice. O první soustavnější úpravu toku se zde pokusila po předchozích výrazných povodních v Beskydech již roku 1883 tzv. Markussova úprava, po povodních v období 1902 a 1903 to pak byla úprava podle projektu vídeňského inženýra Essera.

Ačkoliv dílčí úpravy byly provázeny zpočátku řadou neúspěchů, do poloviny 20. století se jimi řeku podařilo směrově i výškově stabilizovat od dolního Karlohuťského jezu po horní jez Staroměstský, který vzdouval vodu pro intenzivně využívaný levobřežní místecký náhon. Přispěla k tomu i výstavba několika nižších říčních spádových objektů v trati mezi jezy. Úprava neměla tehdy ale dostatečnou průtočnou kapacitu, z níž voda za povodní s 5- až 10letou četností vybřežovala a zaplavovala území od paty zvýšeného terénu za železniční tratí na pravobřežní frýdecké straně až po střed Místku na levém břehu.

Po povodni v roce 1960, která uvedený prostor zaplavila rovněž a napáchala v něm značné škody, byly kolem upravené Ostravice dobudovány souběžně inundační hráze. Ty spolu s retenčním účinkem přehrad, postavenými výše v povodí (vodní díla Morávka v roce 1966 a Šance 1970), zajistily Frýdku-Místku nakonec dostatečnou ochranu, jejíž úroveň se ještě dále zvyšuje na vodu stoletou ($550 \text{ m}^3/\text{s}$) odtěžením nánosů z předhrází průtočného profilu, jak bylo provedeno v poslední době (2015).

Oprava spádových stupňů na přivaděči Vyšní Lhoty – Žermanice

Stupeň č. 11 dokončené dílo – pohled proti vodě

Na konci června letošního roku byla dokončena oprava dvou spádových stupňů na přivaděči Vyšní Lhoty – Žermanice.

Přivaděč Vyšní Lhoty – Žermanice je umělou vodotečí propojující povodí řeky Morávky s povodím toku Lučiny. Účelem přivaděče bylo v době jeho vzniku (přivaděč byl do provozu uveden v lednu roku 1970) zejména zajištění dostatečného množství užitkové vody v nádrži Žermanice vzhledem k nedostatečné vodnosti řeky Lučiny a rovněž snížení povodňových průtoků ve vodním toku Morávka s ohledem na zvýšení protipovodňové ochrany obcí níže po toku Morávky, zejména města Frýdek-Místek. Přivaděč byl navržen na celkovou kapacitu $90 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$. V současné době je maximální převáděné množství $15 \text{ m}^3/\text{s}$.

Na přivaděči se nachází celkem dvacet betonových spádových stupňů. Předmětem opravy byly spádové stupně č. 11 a 18

nacházející se v km 5,508 a 2,403 přivaděče v k.ú. Nošovice a Nižní Lhoty.

Způsob opravy obou spádových stupňů byl navržen na základě výsledků laboratorních zkoušek odebraných vzorků betonů, které prokázaly pouze povrchovou degradaci stávajících betonových konstrukcí do hloubky zhruba 10 až 20 cm, což odpovídá jejich stáří a opotřebení provozem vodního díla.

Předmětem opravy na obou spádových stupních byla sanace povrchových částí betonových konstrukcí spočívající v celoplošném odbourání (odfrézování) jejich vrchní degradované části do hloubky 25 cm (přelivná plocha spádových stupňů) a do hloubky 15 cm (boční zdi spádových stupňů). Po očištění pracovní spáry odbouraných konstrukcí betonů pískováním a tlakovou vodou a zatěsnění zjištěných průsaků vody konstrukcí chemickou injektáží byly všechny konstrukce dobetonovány do původního tvaru s cílem zachovat i původní parametry obou spádových

objektů. Dobetonávka proudnicových přelivných ploch (zhruba 25 cm) byla provedena s použitím negativního bednění. Boční zdi byly dobetonovány aplikací stříkaného betonu na tloušťku zhruba 15 cm. Dobetonávka přelivné plochy je vyztužena kari sítí, stříkané betony bočních zdí jsou pak zpevněny kompozitní vyztužovací sítí. Zvláštní pozornost byla ihned po zahájení stavebních prací věnována návrhu receptury betonů, a to s ohledem na investorem požadovanou výslednou kvalitu betonových konstrukcí. Nežádoucí pórovitost stříkaných betonů bočních zdí spádových objektů byla minimalizována aplikací speciální jemné správkové malty s následným uzavřením celého povrchu konstrukce sjednocovacím krycím nátěrem na bázi speciálního polyuretanu, který je prodyšný a zároveň chrání betonovou konstrukci proti oděru, UV záření a značně snižuje jeho nasákavost. Výše uvedené povrchové úpravy by měly vést k prodloužení životnosti těchto betonových konstrukcí.

Součástí stavby byla rovněž kompletní oprava poškozených na stupně navazujících částí betonového koryta v nadjezí i podjezí obou spádových stupňů na délku zhruba 20 m.

Nežádoucí obtékání a podtékání stupňů podzemními vodami bylo zajištěno realizací těsnicí stěny v nadjezí a proinjektováním podloží desky vývaru obou spádových stupňů jílocementovou suspenzí. Zhotovitel stavby byl vybrán na základě otevřeného výběrového řízení a celkové stavební náklady dosáhly výše 12 888 984 Kč bez DPH, přičemž předpokládaná výše nákladů vyčíslených projektem byla 18 390 927 Kč bez DPH.

Ing. Lumír PETEREK
investiční referent

Stupeň č. 11 před opravou

Stupeň č. 11 – betonáž přelivné hrany

Stupeň č. 11 – úprava nad stupněm

AKTUALITY

Obec Morávka slavila 400 let

Na oslavu kulatého výročí svého založení se obec Morávka připravovala velmi důkladně. Již na jaře jsme ve spolupráci se starostkou obce domlouvali možný program.

Protože významnou roli v katastrofu obce hraje VD Morávka, logicky nebylo možné prohlídku přehrady vynechat. Samotné oslavy 400 let od založení obce byly plánovány na 9. až 11. října 2015. V pátek byli prostory přehradní hráze provedeni žáci základní školy. V sobotu se pak konal den otevřených dveří pro všechny příchozí, a to s odborným výkladem pracovníků vodního díla. Výjimečně si mohli turisté zkrátit cestu z vrcholu Travného přes korunu hráze. Díky pěknému počasí se na přehradu přišlo podívat téměř 600 lidí, což je vzhledem k počtu obyvatel obce nečekané množství.

Ing. Dalibor KRATOCHVÍL
vedoucí provozního úseku závodu 2

Ocenění od hasičů

V sobotu 7. listopadu 2015 jsem převzal z rukou ředitele Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského

Při přebírání medaile

kraje pamětní medaili u příležitosti sedmdesátého výročí založení profesionálního hasičského sboru v Ostravě. Tato medaile byla udělena za výbornou spolupráci státního podniku Povodí Odry s hasičským záchranným sborem. Chtěl bych vám touto cestou říct, že si medaile velmi vážím a její udělení chápu jako vyjádření poděkování všem zaměstnancům, kteří jakýmkoliv způsobem a na všech úrovních s hasičským záchranným sborem spolupracují. Doufám, že dobrá spolupráce bude i nadále pokračovat.

Ing. Jiří PAGÁČ
generální ředitel

Výlov rybníka Výtažník

Již tradičně se i letos konal 28. října výlov rybníka Výtažník. Příprava a průběh výlovu

Výlov Výtažníka

včetně manipulace s rybami byly opět pro veřejnost odborně a podrobně komentovány vedoucím rybného hospodářství Ivo Jedličkou. Součástí této akce, které se letos zúčastnilo přes tisíc lidí, byla také prohlídka sádek, kde si děti i dospělí mohli prohlédnout sladkovodní ryby nejen na obrázcích, ale i živě. Dále zde byly k vidění živé trofejní ryby vylovené právě z tohoto rybníka. Hlad ani žízeň rozhodně nehrozily. V areálu naši zaměstnanci přichystali pečené ryby a různé rybí výrobky. Návštěvníci si mohli zakoupit i čerstvě vylovené ryby. A pokud ani to nestačilo, mohli navštívit mimo areál sádek různé stánky a atrakce.

Ing. Dalibor KRATOCHVÍL
vedoucí provozního úseku závodu 2

Pozvánka na 41. ročník ZVH 30

Vážení kolegové, jménem organizačního výboru si vás dovoluji pozvat na již 41. ročník závodu na běžkách ZVH 30, který se uskuteční 23. ledna 2016, a to jako obvykle v okolí Rejvízu.

Přihlášku i propozice závodu najdete na stránkách www.zvh30.cz. Způsob dopravy a podmínky pro noclehy se předpokládají podobné jako v loňském roce. V případě dotazu kontaktujte paní Elizabeth Trlicovou.

Ing. Vladimír ZDRÁHAL
předseda spolku ZVH 30

Pozvánka na 7. ročník VH branky

Jako každý rok se nezadržitelně blíží termín pro podání přihlášek na Vodohospodářskou branku. Jsou zváni všichni zaměstnanci podniku a jejich rodinní příslušníci. Sedmý ročník populárního závodu ve sjezdovém lyžování se bude konat od 19. do 21. února 2016 na Červenohorském sedle s ubytováním v Penzionu Povodí Odry a v Domašově. Závod ve slalomu se pojede v sobotu 20. února 2016, jako obvykle na dvě kola. Rozdělení účastníků bude opět do pěti kategorií: děti, teenageři, ženy, muži a snowboardáři. O věkové hranici mezi dětmi (0-...) a teenageři (...-19) bude rozhodnuto podle počtu a věkového složení dětí.

Po finanční stránce zůstává vše při starém – ubytování 200 Kč/os./noc, startovné 50 Kč. Doprava pro zájemce je zajištěna autobusem s oblíbeným řidičem Pavlem, a to v ceně 150 až 200 Kč/os.

Podrobnosti k zájezdu a závodům budou přihlášeným účastníkům zaslány v dostatečném předstihu. Těšíme se na vaši hojnou účast a doufáme, že se opět rozšíří řady našich malých i velkých lyžařů. Hlaste se u Ing. Jany Palovské na jana.palovska@seznam.cz nebo na telefonu 725 975 030.

Za organizátory akce
Ing. Jana PALOVSKÁ a Martin OTTO

Ekonomické výsledky za 1. až 3. čtvrtletí roku 2015

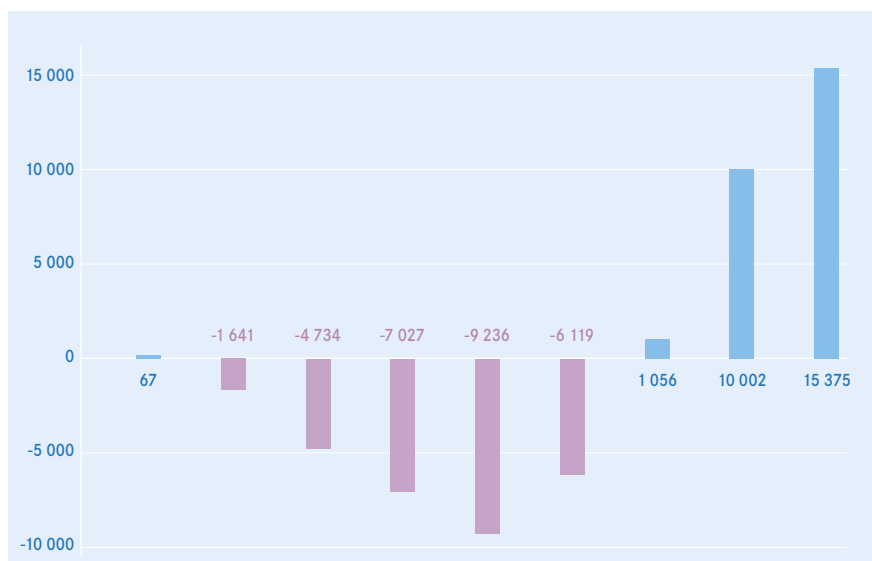
Ekonomické výsledky státního podniku za tři čtvrtletí roku 2015 byly ovlivněny postupným vývojem klimatických podmínek v daných časových obdobích roku. Nízké zásoby sněhu z přelomu loňského a letošního roku, následné zlepšení hydrologické situace v podobě únorových vydatných sněhových srážek a postupný přechod do období extrémního sucha umocněného horkým letním obdobím vykonaly své a předurčily vývoj klíčových výnosových položek státního podniku, kterými jsou zejména tržby za povrchovou vodu a tržby za výrobu elektrické energie.

V oblasti tržeb za odběry povrchové vody se v první polovině roku projevoval dlouhodobý negativní trend poklesu odběrů, jejichž hodnoty se až do měsíce května pohybovaly hluboko pod úrovní minulých let. Situace se začala zlepšovat až od června, kdy vlivem suchého a horkého počasí výrazně stoupla spotřeba povrchové vody, a to jak pro průmyslové, tak i pro vodárenské účely. Výpadek v tržbách za povrchovou vodu vykazovaný v květnu oproti časovému plánu ve výši přesahující 9 mil. Kč se začal snižovat a od července již docházelo k překračování a postupnému nárůstu tržeb oproti plánovaným hodnotám. Ke konci 3. čtvrtletí tak byly tržby za povrchovou vodu oproti časovému plánu vyšší o 15 375 tis. Kč.

V oblasti výroby elektrické energie byl vývoj situace opačný. Tržby za elektrickou energii v podstatě po celou první polovinu roku byly překračovány a sanovaly výpady v tržbách za povrchovou vodu. K výraznému poklesu výroby elektrické energie došlo až nástupem sucha v červnu letošního roku. S ohledem na to, že s touto situací časový plán roku počítal, činilo ke konci 3. čtvrtletí překročení plánovaných tržeb za vyrobenou elektrickou energii 13 840 tis. Kč.

Ostatní výnosy státního podniku byly v hodnoceném období v převážné většině také překračovány, a to zejména vlivem tržeb z efektivních prodejů nepotřebného majetku, tržeb za pronájem, tržeb z prodeje ryb a vnitropodnikové aktivace projekčních prací realizovaných ve vlastní režii.

Co se týče nákladů, ty byly ve většině položek čerpány pod úrovní hodnot časového plánu. Uspořeny byly náklady na spotřebu

Vývoj rozdílů skutečných a plánovaných tržeb za odběry povrchové vody za období 1–9/2015 (v tis. Kč)

materiálu, PHM a energií, ostatní služby, poplatky a jiné provozní náklady. Opravy a udržování byly oproti časovému plánu mírně překročeny, a to o 238 tis. Kč. Celkově byly opravy realizovány v objemu 66 341 tis. Kč. Nižší objem oprav oproti loňskému roku je kompenzován vyšší tvorbou rezervy na velké, objemově významné opravy vodohospodářského majetku, které budou realizovány v budoucích obdobích.

Ve sledovaném období 1. až 3. čtvrtletí bylo dosaženo hospodářského výsledku ve výši 59 050 tis. Kč, čímž byla jeho plánovaná hodnota překročena o 7 721 tis. Kč.

V rozvahové části ekonomiky došlo oproti počátečnímu stavu k poklesu dlouhodobého majetku, a to z titulu sezonně nižšího objemu pořízení investic hrazených z vlastních zdrojů a také vlivem snížení hodnoty majetku v důsledku jeho rovnoměrného odepisování. V oblasti čerpání investic bylo ve sledovaném období realizováno 201 178 tis. Kč, z toho 5 141 tis. Kč z dotací MZe ČR na protipovodňovou prevenci, 51 892 tis. Kč z dotací MZe ČR na výkupy pro Nové Heřminovy, 75 157 tis. Kč z dotací Operačního programu životní prostředí na revitalizaci říčních systémů, 40 tis. Kč z dotací územních rozpočtů, 2 813 formou bezplatných převodů a 66 134 tis. Kč z vlastních zdrojů státního podniku na ostatní investiční akce a povinné spoluúčasti dotačních programů.

Oběžná aktiva jsou na poměrně vysoké úrovni, a to zejména vlivem vyššího plánovaného počátečního stavu krátkodobého finančního majetku, vlivem dosaženého hospodářského výsledku, vyšší tvorbou rezerv na velké opravy a povodně a doposud nižším čerpáním finančních prostředků na investice hrazené z vlastních zdrojů. Hodnoty pohledávek jsou na stabilní úrovni a částky po lhůtě splatnosti představují v převážné většině pohledávky za soudní výlohy z minulých úspěšně ukončených soudních sporů a ostatní pohledávky vymáhané v rámci probíhajících konkurzních a vyrovnacích řízení.

V oblasti pasiv se v souladu s bilanční kontinuitou promítá ve vlastních zdrojích nárůst z titulu dosaženého hospodářského výsledku a v cizích zdrojích nárůst z titulu zvýšené tvorby rezerv.

Závěrem lze shrnout, že ekonomické výsledky státního podniku za 1. až 3. čtvrtletí roku 2015 byly příznivě ovlivněny vyššími tržbami jak za odběry povrchové vody, tak i tržbami za výrobu elektrické energie. Dosažené výsledky v oblasti tržeb spolu s úsporami ve většině nákladových položek pak umožnily vytvořit rezervy na povodně a na budoucí velké opravy, které budou v dalších obdobích realizovány v souladu se střednědobou koncepcí rozvoje státního podniku do roku 2019.

Ing. Petr KUČERA
ekonomický ředitel

PŘEDSTAVUJEME ÚSEK

Správa závodu 1 Opava

Hlavou opavského závodu je **Ing. Jiří Tkáč**. Jeho pravou rukou je sekretářka **Šárka Nováčková**, která má na starosti veškerou administrativní a organizační činnost, přípravu a obstarávání podkladů a všech potřebných dokumentů ředitele. Vede také spisové a archivní služby a podatelnu závodu, kde zajišťuje řádný provoz podatelny a výpravny, včasné odeslání a doručení veškerých dokumentů. Dále zajišťuje např. metodickou správu systému spisové služby, uložení, archivaci a naopak i skartaci spisů a evidenci nabídek k vyhlášeným veřejným zakázkám. O stávající a nové pracovníky závodu 1 a jejich osobní účty se stará personální **Radmila Pilavková**. Peníze závodu hlídá **Ing. Petra Šamárková**, která s pomocí svých kolegů – **Irenou Kuhejdovou, Marcelou Víchovou, Kateřinou Foltysovou, Danou Kelnerovou a Václavem Elblem** – vede ekonomický úsek závodu. Ten mimo jiné zajišťuje pokladní služby, evidenci a účtování přijatých a vydaných faktur, plánuje, rozebírá a organizuje hospodaření s majetkem, zpracovává podklady pro daňovou agendu, vede skladové hospodářství a zajišťuje zásobování závodu. Co do počtu pracovníků nejmenším ovšem ne méně důležitým úsekem v opavském závodě je provozní úsek tvořený sehranou dvojicí vedoucích **Ing. Radka Pekaře** a energetika **Aleše Pekárka**.

skytuje součinnost při zpracování povodňových a havarijních plánů, koordinuje povodňové prohlídky a v neposlední řadě zastupuje ředitele závodu. Energetik bilancuje a plánuje spotřebu energií, výrobu a dodávku elektrické energie, zajišťuje revize a kontroly elektrotechnických zvedacích zařízení, tlakových nádob či odstraňování případných závad. Má na starosti provoz MVE a součinnost při jejich opravách a rekonstrukcích a jakékoli další úkoly spojené s energiemi.

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

Šárka Nováčková
Pravá ruka velitele a archivní a spisový maniak.

Ing. Petra Šamárková
Sedí na penězích.

Ing. Jiří Tkáč
Tady velím já!

Radmila Pilavková
Vševěd pečující o vaši pohodu, který vás potěší i v důchodu.

Ing. Radek Pekař
Další ruka velitele.

Aleš Pekárek
Ampér.

Dana Kelnerová a Václav Elbl
Nakupují, skladují, s penězi se stále rvou.

Irena Kuhejdová, Marcela Víchová a Kateřina Foltysová
Holky, co si hrají s čísly.

Zatímco vedoucí koordinuje jednotlivé vodohospodářské provozny, připravuje podklady pro sestavení plánu oprav a investic na tocích a vodních dílech, dohlíží nad využíváním přidělených prostředků, po-

Obnova hrazení bystřin v povodí Odry – Mohelnice

Spádový stupeň 01 (pod mostem v Raškovících) po obnově

Povodí Odry, státní podnik, spravuje vodní toky o délce přesahující 3650 km. Mezi spravované vodní toky patří i bystřiny, které odvodňují horské masivy dílčího povodí Horní Odry, mezi něž patří zejména Slezské a Moravskoslezské Beskydy, Jeseníky, Rychlebské hory a další vrchoviny a pahorkatiny.

Obecně je účelem hrazení bystřin tlumení velké kinetické energie vody vyplývající z velkých sklonů horských údolí a bystřin, které je odvodňují, a tak zmírňování erozivních sil působících na koryta bystřin. Zahrazení bystřin dále do značné míry upravuje chod splavenin a redukuje za velkých vod množství plávi, které se zachycuje pomocí přehrážek. Charakteristická pro hrazení bystřin je taktéž skutečnost, že hrazení, aby bylo účinné, se musí začít provádět nad obcí, aby se již přes obec převedly velké vody bezpečně. Zde je třeba připomenout, že žádné opatření proti povodním není absolutní, ale i při překonání návrhového průtoku bude provedené zahrazení neodvratitelné škody zmírňovat a omezovat. Často bývá hrazení bystřin doprovázeno

vegetačními úpravami. Dochází ke změně morfologie údolí, k částečné změně stanovištních podmínek pro vodní faunu a flóru, částečně ke vzniku podmínek nových, ale to vše se zřetelem na prioritu ochrany životů občanů a jejich majetků v příslušném horském údolí. Za nejvýznamnější bystřiny Moravskoslezských

Beskyd ve správě státního podniku Povodí Odry lze považovat Lomnou, Tyru, Ropičanku, Stonávku, přítoky vodárenských nádrží Morávka a Šance a Mohelnici. A právě o obnově hrazení Mohelnice je následující článek.

Bystřina Mohelnice je levostranným přítokem řeky Morávky, do níž ústí na území obce Raškovice (okres Frýdek-Místek). Pramení v Moravskoslezských Beskydech ve výšce 720 m n. m. v prostoru vrcholu Obidová a ke svému ústí překonává spád přes 300 m. Celková délka toku od pramene k ústí činí 13,1 km s plochou povodí 36,7 km² a protéká ve střední části obcí Krásná a na dolním toku pak obcí Raškovice. Mohelnice na převažující délce toku od mostu silnice Pražmo - Lubno (km 1,2) až k prameni spadá do Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Beskydy.

Hydrologicky je Mohelnice charakteristická značnou rozkolísaností, reprezentovanou poměrem mezi hodnotami průtočných minim vyskytujících se v ní za sucha, a nejvyššími povodňovými průtoky, 1 : 3000. Sklon dna Mohelnice odpovídá jejímu bystřinnému charakteru a bez ovlivnění spádovými objekty se pohybuje v poměrně vysokých hodnotách – od 10 % ve výustní trati až

Spádový stupeň 01 – původní stav

TÉMA KAPKY

přes 3 % v úseku pod Visalajemi. Mezi její větší přítoky patří Sihelský potok, Suchý se Zimním potokem a Jestřábí potok. Tyto bystřiny odvodňují nejvyšší partie Beskyd (Lysou horu a Travný) a jsou zdrojnicemi intenzivního chodu splavenin. Je odhadováno, že během průběhu jedné významné velké vody (Q_{20} a větší) se posune dolní trať Mohelnice přes 2200 tun šterku. V převládajícím bystřinném charakteru sklonových poměrů Mohelnice jsou zajímavé její dva úseky, pramenný mezi km 11 až 12, který je meandrovitý s velice členitými oblouky a proměnlivým lučním korytem, a pak vyústní trať od km 0 po km 2,4 (soustavně upravena) se svým „šterkovým kuželem“, která přináleží již údolní nivě Morávky a je vyplněna kvartéterními a glaciálními sedimenty. Jedná se o typický šterkonosný tok karpatského flyše, který je charakterizován mnohonásobným rytmickým střídáním pískovců a jílovců, jejichž nepropustné a propustné vrstvy jsou v Beskydách často ukloněny souhlasně se sklonem svahů, a jsou tak převážně dány předpoklady k sesuvům. Mimo vyústní trať je Mohelnice výše proti vodě upravena pouze pomístně (opěrné zdi a stabilizační prahy) ve vazbě na zabezpečení silnice z Pražma na Visalaje.

Dolní tok Mohelnice historicky vytvářel šterkovisko široké několik stovek metrů, ve kterém se nepravidelně po výskytu každé velké vody přesouvalo koryto. Při

Spádový stupeň 02 (nad mostem v Raškovcích) před dokončením

každé povodni bylo pravidelně poškozeno dopravní spojení Pražma s Pržnem a most na něm. První snahy o pomístní úpravy proběhly po katastrofálních povodních na přelomu 19. a 20. století před 1. světovou válkou a s úpravami se pokračovalo i po ní. Tyto první úpravy měly vegetační charakter a byly výškově zajišťovány dřevěnými prahy. Byly strženy povodni v roce 1940 a její opravy byly prováděny až po 2. světové válce, ale opětovně byly zničeny povodni v roce 1949. Poté bylo rozhodnuto, že

bystřina Mohelnice – zejména její dolní trať v km 0,0 až 2,4 – bude soustavně zabezpečena hrazenářskou úpravou.

Účelem zahrazení Mohelnice bylo stabilizovat její říční brázdu, zabezpečit tak rozptýlenou podbeskydskou zástavbu proti velkým vodám a proti vodní erozi a zabezpečit dopravní spojení. Významným popudem pro provedení těchto prací byla ochrana rozdělovacího objektu jezu na řece Morávce ve Vyšních Lhotách před zavalením splaveninami z ní i z Morávky (zde pomocí její samostatné soustavné úpravy v prostoru tzv. Koppova mostu), sloužícího ke gravitačnímu převodu vody z povodí Morávky do povodí Lučiny. Situace byla umocněna předpokladem, že tento jez bude sloužit k zásobování vodou pro vznikající město Havířov (prostřednictvím „zavodňování zářezů“ odběrem vody z jezové zdrže), což se později ukázalo jako nedostatečné, a pokračovalo se následně s výstavbou údolních nádrží Morávka a Šance.

Hrazení Mohelnice bylo postupně prováděno v padesátých letech minulého století a bylo shora uzavřeno kamennou přehrážkou o výšce 2,5 m vybudovanou začátkem šedesátých let v km 2,4. Celkem se hrazení skládá ze 17 kamenných stupňů, tří kombinovaných a již zmiňované kamenné přehrážky. Nižší stupně (3 ks) mají výšku okolo 0,7 m a u dalších se pohybuje jejich výška od 0,9 do

Spádový stupeň 02 - původní stav

Kotvení kamenného obkladu sklolaminátovou tyčí

2 m. Spádové objekty byly navrženy ze zdiva z lomového kamene (z godulského pískovce), vývar byl tvořen kamennou rovnatinou do cementové malty, jeho ochranu tvořila dřevěná kulatina. Mezi stupni byla trasa pomítně stabilizována dřevěnými pilotami. Křídla stupňů byla řádně zavázána do stran, aby nebyly objekty vodou obejity. Štěrkoviska, ve kterých řeka Mohelnice původně divočila, byla zalesněna. Spádové objekty zabezpečují spád okolo 45 m.

Po padesáti letech, kdy bylo hrazení významně poškozeno, případně zničeno a je za svou životností, se provádí jeho obnova. Během provozu vodního díla došlo postupně v důsledku chodu splavenin k obrusu kamenů v řádu jednotek centimetrů, k degradaci pojiva cementové malty, poškození dřevěné kulatiny ve vývarech, včetně protržení některých přelivných hran a závěrečných prahů vývarů s tvorbou výmolů jak ve vývarech, tak pod nimi. Kromě přirozeného opotřebení

a závěrečných prahů vývarů a někdy i jejich délky byly přizpůsobeny stavu, který bystřina během vývoje vytvořila. U nízkých stupňů se nenavrhují migrační rampa, ale lichoběžníková kyneta v přelivné hraně a závěrečném prahu vývaru. U vyšších stupňů se navrhuje migrační rampa. Její parametry jsou cíleny na pstruha potočního, protože další druh tvořící jádro rybího společenstva Mohelnice – vranka pruhoploutvá – má minimální migrační potřeby a schopnosti pohybu, a proto cílit rampu pro ni by bylo technicky i finančně velmi náročné. Šířka přelivné hrany se pohybuje okolo 16 m (z toho migrační rampa má šířku 2,5 m včetně zídek, kyneta 3 m). Délka vývarů činí 7 až 10 m, jejich hloubka pak 0,7 až 0,8 m. Spádové objekty jsou založeny na podkladním betonu místo vetknutých dřevěných pilot, které se nepodařilo zaberanit. Těleso stupně je betonové s ocelovou výztuží s kamenným obložením s vazbou ve směru podélném

tento stav zapříčinil i průchod několika velkých vod.

Nově se navrhuje obnovit 19 stupňů (dva z nich budou pouze stavebně stabilizovány) a u závěrečné kamenné přehrážky provést migrační rampu. Celkový spád, který se hrazením zabezpečuje, se nemění, tzn. že činí 45 m. Nové výškové osazení přelivných hran

i příčném, přelivná hrana je z kamenných kopáků (opětovně z godulského pískovce), řezaných vodním paprskem, které jsou kotveny na kompozitové kotvy. Sklolaminátové tyče, které kotví obkladové zdivo k betonovému jádru, mají délku 1 m a jsou zajištěny lepicí ampulí na bázi polyesteru. Přelivná hrana bude napojena na stávající křídla se zabezpečením injekcemi zavrtávacími kotevními tyčemi. Dno vývaru bude tvořit zához z lomového kamene s prolitím vodostavebním betonem tak, že od vrchní plochy kamene zůstane 200 mm bez prolití jako možný úkryt pro ryby a vodní živočichy. Vývar je ukončen závěrným prahem, který je tvořen železobetonovou konstrukcí. Přelivná hrana závěrného prahu je obložena, stejně jako přelivná část stupně, z kamenných kopáků, které jsou kotveny na kompozitové kotvy. Ve střední části prahu je vytvořena kyneta umožňující soustředěný odtok z vývaru stupně. Nad stupněm a pod závěrným prahem je dno opevněno záhozem z lomového kamene.

Význam obnovy hrazení od padesátých let minulého století stoupl i kvůli skutečnosti, že pod její ochranou se po obou březích liniově rozvinula soustavná zástavba 60 rodinných domů a 40 rekreačních chat. Povodí Odry, státní podnik, jako vlastník tohoto vodního díla si byl vědom jeho špatného technického stavu, ale dlouhodobě se mu nedařilo akci kladně projednat s příslušnými orgány státní správy a samosprávy, zejména s CHKO Beskydy a AOPK ČR, střediskem Ostrava. Nicméně postupně se podařila vytvořit koncepce pro údržbu, opravy a obnovu vodních děl jak pro údolí řeky Morávky (od Frýdku až po přehradu Morávka), tak pro Mohelnici a hlavně vysvětlit účely a potřebnost zachování vodních děl a ty v maximální míře skloubit s požadavky na ochranu přírody. Pro Mohelnici tedy zjednodušeně platí, že musí být zachována stabilita jejího koryta jako opatření proti zavalení jezu Vyšní Lhoty štěrky a ochrana proti povodním, včetně ochrany proti vodní erozi zástavby Krásné a Raškovic. Na druhé straně bude zajištěno migrační zprůchodnění, ve vývaru úkryty pro nižší vodní organismy a rostliny a v tělese stupně úkryty pro zpěvného ptáka skorce vodního. K vývoji a postupnému sblížení názorů mezi

Obklad přelivné hrany kamennými kopáky z godulského pískovce

TÉMA KAPKY

Provádění kamenného opevnění vývaru stupně

„vodohospodáři a ochranáři“ docházelo dlouhých deset let.

Na koncepční shodu navázaly projekční práce, investiční příprava a v současnosti byly stavebně dokončeny první dva spádové objekty – pod silničním mostem v Raškovících a nad ním – nízký stupeň bez migrační rampy v km 0,211 a vyšší stupeň v km 0,331 s rybí rampou. Stupně jsou kapacitní na 60 m³/s, tj. Q₂₀, a bezpečně převedou návrhový průtok 90 m³/s (délka, hloubka a tloušťka vývaru, stabilita tělesa apod.). Jejich projekční stavební náklady byly stanoveny na 3,9 mil. Kč bez DPH, resp. na 5,3 mil. Kč. Po výběru zhotovitele činí stavební náklady 2,3 mil. Kč a 3 mil. Kč. Dále se předpokládá, že v roce 2016 se obnoví další dva spádové objekty a v letech 2017 až 2020 se v dílčích etapách dokončí celková obnova, tzn. dalších 17 stupňů (vč. doplnění kamenné přehrážky o rybí rampu). Obnova hrazení Mohelnice je financována ze zdrojů státního podniku Povodí Odry. Celkové náklady na obnovu zahrazení byly stanoveny zhruba na 100 mil. Kč.

Zhotovení obnovy zahrazení bystřiny Mohelnice zaručí bezpečnost proti povodním obcím Raškovice a Krásná, ochranu majetků státu, obcí, fyzických a právnických osob. Dále zajistí bezpečný provoz a spolehlivost rozdělovacího objektu na řece Morávce, sloužícího jak k posilování zásobní funkce dodávky vody ostravskému průmyslu, tak k ochraně proti povodním zejména Frýdku-Místku, a zároveň významně přispěje ke zlepšení ekologické stability a funkce

vodního toku jako stanoviště pro živočichy a vodní organismy v této oblasti. Státní podnik Povodí Odry dohlíží na to, aby kvalita prováděných prací (včetně kamenických) byla na vysoké úrovni, což je spolu s pravidelnou údržbou základní předpoklad a záruka dlouhodobé životnosti a funkčnosti obnovovaného vodního díla hrazení bystřiny Mohelnice.

Nyní se projekční a investiční příprava bude soustředit na bystřinu Tyru a obnovu hrazení na ní, která by měla být stavebně zahájena kolem roku 2018. Hrazení na Tyře zajišťuje opět zástavbu, liniové stavby a přispívá k bezpečnosti Tříneckých železár. Následně po roce 2020 by mělo dojít k obnovám hrazení

na bystřinách, přítocích vodárenských nádrží Šance a Morávka, které zmírňují zanášení nádrží, snižují míru a dobu zákalu v nádržích při výskytu velkých vod a stabilizují lesní síť silnic a lesní pozemky. Zde bude příprava a projednání nejsložitější, protože se pohybujeme na území CHKO Beskydy. Obecně se jeví jako jednodušší provádění průběžné údržby hrazenářských prací před obnovou hrazení, a to jak z hlediska ekonomického, tak z hlediska projednatelnosti (údržby versus obnovy) s orgány a organizacemi ochrany přírody. Stavební náklady na vytyčené obnovy hrazenářských prací na Tyře, přítocích do vodárenských nádrží Šance a Morávka, včetně již probíhající Mohelnice, se odhadují na 0,2 mld Kč. Hrazení bystřin se zaváděním moderních poznatků z tohoto oboru do praxe (štěrbinové a příčníkové přehrážky, přehrážky z ocelových sítí, případně kombinace těchto stabilizačních a retenčních prvků s účinnou drsností, tvořenou z velkých balvanů uložených v korytě) je nadále aktuální i s ohledem na často se opakující přívalové povodně. Přejme si všichni společně, aby náš podnik byl v budoucnosti nadále v tak dobré „finanční kondici“ jako nyní a mohl připravovat a zhotovovat obnovy a údržbu zahrazených bystřin v dílčím povodí Horní Odry.

Ing. Břetislav TUREČEK
vedoucí VHKI

Vybetonované jádro přelivné hrany

Morávka a Lučina

Morávka – hráz stejnojmenné údolní nádrže po rekonstrukci v letech 1997 až 2000; je těsněna geomembránou Sibelon

Řeky Morávka a Lučina, které jsou předmětem této části výtahu z Atlasu toků, jsou významné zejména spolupůsobením vodních děl Morávka a Žermanice v rámci celkového chování Vodohospodářské soustavy povodí Odry.

Morávka

Je pravostranným přítokem Ostravice o délce celkem 29,4 km, pramenícím pod Bílým Křížem v Beskydech (800 m n. m.) a do Ostravice ústícím ve Frýdku-Místku. V celé své délce je ve správě státního podniku Povodí Odry a přibližně v polovině ji dělí přehradní hráz údolní nádrže Morávka. Celkově má řeka bystřinný charakter, před výstavbou nádrže patřila svým poměrem nejvyšších povodňových průtoků k minimům za sucha k jednomu z nejrozkolísanějších toků na území ČR. Vysoké kulminační průtoky v geologicky flyšovém prostředí, značný podélný sklon a vysoká

reliéfová energie byly zvláště v minulosti příčinou katastrofálního průběhu povodní. Charakter Morávky po celé její délce odpovídá prostoru a terénu, kudy protéká, a vývoj regulačních zásahů do koryta řeky byl značně složitý. První z nich, které byly systematické povahy, byly iniciovány důsledky povodní v letech 1902 a 1903, jež tehdy výrazně postihly celé povodí řeky Ostravice. Problémem území okolo řeky není ani tak otázka jeho přímého zaplavení vrstvou vody za povodní, ale spíše nestabilita širokého a neustále se přetvářejícího pruhu řečiště. Závažnost této skutečnosti se projevila zejména

v dolní polovině toku, kde již na začátku 20. století bylo jeho okolí poměrně hustě osídleno. Snahy soustavněji zde řeku stabilizovat se dost dlouho neseskávaly s úspěchem, ať již se jednalo před téměř 110 lety o první tzv. „zemskou úpravu“ v Raškovicích

(v délce 2,8 km) nebo o pozdější úpravy podle generálního projektu vídeňského inženýra Essera (1910 až 1912). Obě byly brzo následnými povodněmi zničeny. Bylo tomu zejména proto, že odstupňování dna řeky, zajišťující podélnou stabilitu toku, bylo při úpravě řešeno jen nízkými prahy, jimiž se podélný sklon hladiny za povodní příliš nesnížil, a unášecí síla vody ve vztahu ke splaveninovému materiálu dna se nezmenšila. Rovněž kapacita upraveného koryta toku na „střední vodu“ se ukázala jako nízká, vyběžující povodně napadaly a ničily upravené koryto z boku. I pozdější úpravy, většinou výhonové, se z důvodů finančních provedly, bez toho aniž by byl vysoký podélný sklon toku snížen spádovými objekty.

O tom, jakou podobu dostalo koryto Morávky dnes, bylo rozhodnuto začátkem padesátých let minulého století, když bylo třeba potenciál řeky Lučiny, na niž se budovala údolní

nádrž Žermanice pro zásobení Nové huti v Ostravě-Kunčicích, posílit převodem vody z povodí Morávky. To mělo za důsledek zřízení rozdělovacího objektu na Morávce a pro jeho bezporuchový provoz bylo nutné nad ním řeku stabilizovat. A to proti možnému napadání povodněmi shora i z boku, proti obejití, zavalení a zašterkování téměř 10 km dlouhého umělého přivaděče do Žermanické přehrady. Tehdejší koncepce mimo to vycházela z předpokladu, že přivaděčem budou převáděny i povodňové průtoky, čímž se níže po toku ulehčí situaci na Morávce a Ostravici.

Morávka – za povodní je charakteristická značným chodem splavenin, které ukládáním na klesající větvi povodně vytvářejí v korytě tzv. dnovou dlažbu

ATLAS VODNÍCH TOKŮ

Stabilizace řeky nad přivaděčem proti vodě byla dovršena až začátkem osmdesátých let minulého století směrovou úpravou až po ústí Malého Lipového potoka, mimo ni sklonově koryto zabezpečuje 27 spádových objektů (balvanitých skluzů). Retrogradní eroze, posílena zastavením chodu splavenin shora po výstavbě přehrady Morávka, vedla sice ještě pod rozdělovacím objektem k nutnosti zřídit dva spádové objekty a jeden netradiční „přírodní stupeň“ („hruška“ – podle švýcarského vzoru), níže ležící trať však již bylo možné nechat až po Nošovicích a Dobruše u Frýdku-Místku v původním stavu, což se stalo pak základem k vyhlášení Národní přírodní památky Skalická Morávka. V ní bylo pouze proti pokračující boční erozi vybudováno 20 drátokamenných výhonů.

Kromě rozdělovacího objektu z padesátých let se ze starších bývalých jezů žádný další do dnešní doby nezachoval. Po stržení posledního z nich v roce 1949, jezu frýdeckého, vzdáleného 1,2 km od ústí Morávky do Ostravice, došlo nad jeho profilem k zahloubení toku na úroveň skalního podloží a k vytvoření 2 km dlouhého kaňonovitého úseku, který se stal rovněž předmětem ochrany přírody, v tomto případě pod názvem „Profil Morávky“. Mezi chráněnými úseky a pak i v ústí řeka protéká v blízkosti zástavby (Skalice, Dobruše u Frýdku-Místku a Staré Město u Frýdku-Místku) a je zde zabezpečena regulací koryta.

V horní části toku je na Morávce vybudována údolní nádrž se stejnojmenným názvem, patřící k soustavě vodárenských nádrží Kružberk – Šance – Morávka, která zásobuje systém Ostravského oblastního vodovodu. Záměr vybudovat

tuto nádrž prodělal komplikovaný vývoj. Přehradní profil byl původně navrhován na horním toku v různých místech, ale poté, co se v polovině 20. století k zájmům protipovodňové ochrany přidružily nové i zájmy vodárenské, lokalizace hráze se usadila

do dnešního profilu pod přítokem Slavíče. Celkový objem nádrže činí 11,95 milionu m³ (z toho 4,96 zásobní a 6,5 milionu m³ ochranný), délka zátopy je 2,8 km a její plocha 78 ha. Přehradní těleso je tvořeno homogenní zemní hrází o výšce 39 m a délce 396 m. K vypouštění slouží spodní výpusti a k převádění povodňové bezpečnostní přeliv se skluzem. Návodní líc hráze ve sklonu 1 : 1,75 je prvním v České republice, kde jako těsnicího prvku bylo použito asfaltbetonového (AB) pláště. Po více než třiceti letech provozu přehrady povodeň v září 1996 signalizovala náhlé zvýšení průsaků hrází a došlo k vytvoření 1,6 m hluboké dutiny na návodní straně u levobřežního zavázání. Tato porucha vedla k radikálnímu řešení, při němž se překročilo k širší komplexní rekonstrukci celého díla. Poté, co přehrada úspěšně přestála i katastrofální červencovou povodeň v roce 1997, byla vypuštěna a za celkové rekonstrukce (1997 až 2000) byl návodní AB plášť vybaven speciální PVC fólií Sibelon, byla vybudována drenážní štola

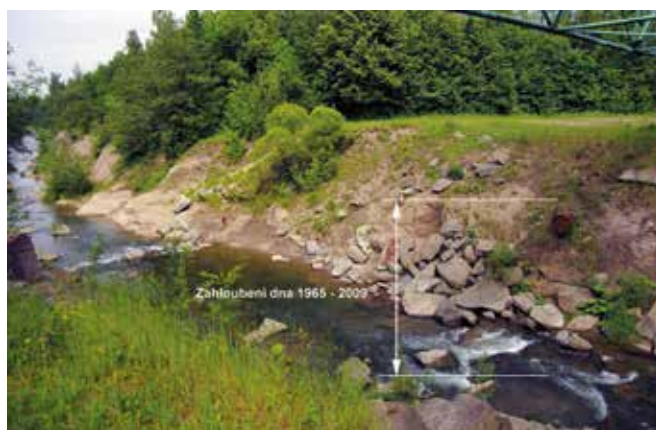
Morávka - rozdělovací objekt ve Vyšních Lhotách slouží pro převod vody z řeky Morávky do povodí Lučiny (stav za povodně v roce 2010)

(„Barborka“) v úbočí Travného k odvedení zde infiltrujících vod do tělesa hráze a došlo ke zkapacitnění odtokových cest přehradním profilem.

Z důvodu vodárenského využití je na nádrži zakázána jakákoliv rekreace. Nádrž je vyňata i z výkonu rybářského práva, kvalitou vody patří Morávka k nejčistším tokům v povodí Odry. Z hlediska vodohospodářské bilance jsou průtoky v řece pod přehradou významně ovlivněny jejím hospodařením a část toku pod rozdělovacím objektem ve Vyšních Lhotách je pak navíc ovlivňována i převodem vody do povodí Lučiny. I za uvedených okolností není na řece ale nikde zaznamenáván napjatý nebo pasivní bilanční stav.

Lučina

Pramení v hydrologicky příbuzném prostředí na svazích Prašivé v Beskydech (580 m n. m) a ústí do Ostravice v Ostravě. I ta je po celé délce 37,9 km v péči výhradně státního podniku Povodí Odry. Nad nádrží je Lučina podhorským beskydským tokem se zřetelně bystřinným

Morávka - v místě křížení s řadem OOV (původně řešeným pode dnem), kde došlo k zahloubení dna za 45 let přibližně o 4 m

Přivaděč Morávka - Žermanice, na jehož téměř 10 km je vybudováno 21 spádových stupňů

Přehrada Žermanice má tři pole bezpečnostního přelivu hrazena tzv. segmentovými uzávěry

charakterem a i před výstavbou Žermanické přehrady patřila celkově k tokům se značně rozkolísaným odtokovým režimem. Ten je ale dnes ovlivňován vyrovnávacím efektem nádrže, posíleným převodem vody ze sousední Morávky. Lučina svou horní tratí (nad Dobraticemi) spadá do CHKO Beskydy, k maloplošným chráněným územím na ní patří tzv. meandry Lučiny v prostoru Havířova.

Regulační zásahy do koryta řeky se datují od dvacátých let 20. století, kdy první z nich byly provedeny v dolní trati v úseku od Hranečnicku v Ostravě směrem proti vodě. Průmyslová expanze, vlivy poddolování a požadavky na povodňovou ochranu vedly k tomu, že do 2. světové války byla řeka ve své spodní trati v Ostravě soustavně zregulována od ústí na délku přibližně 3,6 km. Pod Lučinou se v tomto úseku těžilo uhlí již více než sto let a zaklesávání koryta při zpětném vzdouvání povodňových průtoků z Ostravice způsobovalo četné problémy. Hledaly se zde i plochy pro odvaly důlní hlušiny, jimiž se v okolí toku navyšoval terén. I výše proti vodě tlak na rozvoj průmyslové aglomerace (Nové huti v Kun-

dovicích) na urbanizaci území a na rozvoj komunikací vedly k tomu, že řeka byla od ústí až po prostor Šenova nakonec souvisle na 11 km upravena. Výše, dalších zhruba deset km nad tím (až po Prostřední Bludovicích), zůstala tokem nedotčeným s meandrovitě se transformující trasou. Určité zásahy si vyžádala ale situace v úsecích přílehajících k nádrži Žermanice, přičemž větší část z nich je situována nad ní, což souvisí především se zřízením převodu z Morávky.

Rozsah záplavového území odpovídá popsaným regulačním zásahům. Úpravy koryta spolu s retenčním účinkem nádrže Žermanice se projevují tak, že ve výustní trati jsou vyloučeny všechny plošné rozlivy, ve větší rozloze jsou možné jen v úseku nad Bartovicemi. Problematickými jsou lokality kolem čistírny odpadních vod (ČOV) města Havířova a podjezdu silnice I/11 pod tratí ČR Ostrava-Kunčice – Český Těšín. Ty vytvářejí kritické místo pro přepouštění povodní z Žermanické přehrady, protože vody zde při něm častěji vyběžují. Nad zaústěním Sušanky nevytváří směrem proti toku po přehradu inundace významnější ohrožení, nad přehradou se inundace vesměs koncentrují do pruhu těsně kolem vlastního toku.

Klíčovou akumulací vody na řece Lučině je údolní nádrž Žermanice. Její výstavba (1951 až 1956) sledovala zásoben

rozvíjejícího se průmyslu Ostravska provozní vodou, prioritou tohoto účelu je na ní prvořadá dodnes. Nádrž zásobuje nádrž zásobuje významné podniky v regionu (Novou huť a Biocel) přímým trubním odběrem, dalšími jejími účely jsou ochrana před povodněmi, výroba elektrické energie a v neposlední řadě i rekreace u vody. Přehradní těleso tvoří klasická tížní betonová hráz, 32 m vysoká a 314 m dlouhá. Nádrž zaplavuje údolí v délce 4,6 km a o ploše 248,4 ha. Plocha povodí nádrže činí 45,4 km², rozloha povodí Morávky, z něhož jsou vody přiváděčem do Žermanické přehrady převáděny, přitom má 132 km². Přehradní těleso je vybaveno dvěma spodními výpustmi o průměru 1,2 m a třemi hrazenými přelivy o šířce 8 m. Na přehradě jsou instalovány i dvě menší turbíny o výkonu 0,05 a 0,065 MW. Celkový objem vody zadržené přehradou dosahuje 25,27 milionu m³ (v tom retenční 5,82 a zásobní 18,47 milionu m³), při průchodu povodní je možné snížit 100letý průtok z původních 80 na 20 m³/s.

Kvalitativně je celkově řeka Lučina většinou klasifikována jako voda mírně znečištěná, směrem po toku se kvalita vody částečně zhoršuje, v ústí je hodnocena v některých ukazatelích (P, NH₃) jako voda silně znečištěná, což je zapříčiněno zbytkovým znečištěním vod z ČOV Havířov a Dolní Suchá. Z hlediska vodohospodářské bilance jsou přirozené průtokové poměry v Lučině ovlivněny převodem z povodí Morávky – nad přehradním profilem o +1,91 m³/s, pod ním (odběrem vody pro průmysl) o +1,32 m³/s. K ústí pak opět o +1,85 m³/s.

Ing. Jiří MANÍČEK
odbor VHKI

Lučina a její soutok s přiváděčem Morávka – Žermanice

Největšího sumárního poklesu (zhruba 15 m) na toku za celou dobu dolování v západní části OKR bylo dosaženo u ústí Lučiny v prostoru Slezskoostravského hradu

Ostravice – Frýdek-Místek, Staré Město, km 22,900–25,300, údržba mezihrází

Řeka Ostravice vzniká soutokem Bílé a Černé Ostravice, pokračuje severním směrem a v Ostravě se vlévá do řeky Odry. Po své trase protéká i řadou intravilánů. Mezi ně patří i Frýdek-Místek. Koryto řeky je z velké části upravené a ve Frýdku-Místku to není výjimkou. Na opevnění břehů navazují berma s hrází. Jak už to tak bývá v intravilánech měst, všechny části úpravy jsou hojně využívány obyvateli k odpočinku či aktivní relaxaci. Předmětný úsek řeky byl řešen komplexně jak s ohledem na některé přestálé, nemocné a nebezpečné stromy v mezihrázích, tak na sníženou kapacitu průtočného profilu štěrkovitými náplavy v korytě řeky a na bermách stabilizovanými sedimenty.

Projekčních prací na odstranění závad se ujalo naše projekční oddělení ve spolupráci s odborem VHKL a naší ekoložkou. Na základě rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje musel být ale projekt částečně upravován. Odboru životního prostředí se nelíbil zejména náš návrh na zdravotní probírku stromové vegetace a následná modelace terénu v ř. km 23,700–23,800. Nakonec ale došlo ke kompromisu a projekt mohl být zdárně dokončen. Standardně byl každý strom změřen a posouzen, zda není nebezpečný či nemocný. Takto bylo posouzeno celkem 171 stromů a 7 skupin keřů. Zhotovitel byl vybrán na základě výběrového řízení obchodně kontraktačního odboru a hodnotitelské komise. Vítězem se stala společnost Lesostavby Frýdek-Místek a. s.

Povodí Odry, státní podnik, na podzim roku 2014 předalo staveniště. Práce

Náhradní výsadba na levé bermě nedaleko soutoku Ostravice a Morávky

spočívaly v částečném odstranění štěrkových náplavů z koryta toku, odstranění sedimentů z berem a v následném osetí těchto ploch travním osivem. Pokud to umožňovala vegetace, byl vytvořen jednotný sklon berem 1 : 30 od paty hráze směrem do koryta. V rámci této akce byla provedena zdravotní a výchovná probírka stávajících porostů včetně náhradní výsadby. Bylo odstraněno celkem 79 stromů různých velikostí a tloušťek. Všechny práce měly být hotovy během půl roku. Bohužel, jak všichni víme, v letošním roce přišlo časně a velmi suché jaro a náhradní výsadba zhruba 120 odrostlých stromů nemohla být realizována. Sazenice stromů brzkým jarem narašily, a proto byla dosadba kontejnerových sazenic odložena na podzim. Zhotovitel vysadil v jarních měsících alespoň 80 keřů, které mají lepší ujmavost, a zhruba 80 nenarašených menších sazenic stromů. Definitivní práce na náhradní výsadbě proběhly na počátku listopadu 2015 a stavba byla předána objednateli

25. listopadu 2015. Celkem bylo vysázeno zhruba 80 keřů a 200 různě vysokých stromů a celkové náklady na stavbu dosáhly částky 3 869 tisíc Kč bez DPH. Z průtočného profilu bylo odstraněno zhruba 20 tisíc m³ štěrko-hlinitého materiálu a bylo vymodelováno a oseto 60 tisíc m² berem. Odtěžený štěrkovitý materiál bude použit pro budoucí modelaci koryta a dotaci říčních systémů štěrky.

Jak jsem již zmiňoval na počátku, celá lokalita je hojně navštěvována obyvateli. Na bermách jsou opět vyšlapané chodníky, na kterých se nedaří vypěstovat kvalitní travní drn. Objevují se krádeže kůlů, které mají chránit náhradní výsadbu. Ojedinele se objevuje i vandalství v podobě ulomení sazenice. Obyvatelé Frýdku-Místku by si měli uvědomit, že Povodí Odry, státní podnik, touto akcí město nejenom ochrání před „velkou vodou“, ale i zvelebí.

Ing. Leoš KESSLER

investiční referent závodu Frýdek-Místek

Odtěžení sedimentů z bermy nad Koloredovským mostem

Terénní úpravy na bermách

Odtěžení štěrkové lavice pod mostem Hlavní třída

Sucho v letošním roce, situace na řekách i nádržích

Od začátku hydrologického roku (tedy od 1. listopadu 2014) a zejména pak od měsíce června probíhá v povodí Odry hydrologické sucho. Srážkový deficit dosahuje od 1. listopadu již 31 % průměrného dlouhodobého ročního úhrnu a situace je nehorší od roku 1961.

Zejména v letních měsících se vyskytly dlouhotrvající mimořádně vysoké teploty (červencový průměr +3,6 °C nad dlouhodobým průměrem, srpnový +5,0 °C), jejichž následkem byl extrémní výpar. Průtoky v tocích jsou od poloviny června na velice nízkých hodnotách, často nedosahujících Q_{355d} , a jsou tedy pod hranicí sucha, v některých profilech dosáhly i historických minim. Některé menší horské a podhorské vodní toky s plochou povodí do 20 km² zcela vysychají. Podle deficitního objemu vody v profilu Odry Bohumín (objem vody chybějící do průtoku rovnajícího se 1/2 průměrného ročního průtoku dle předběžného výpočtu) přesáhl současný deficit k 15. říjnu 2015 deficit ze suchého období let 1947 a 1992, přibližně k 15. listopadu 2015 přesáhl i deficit suchých období z let 1928, 1942 až 1943 a 1983 až 1984. K 15. prosinci 2015 by bylo při zachování současného trendu dosaženo i úrovně dosud největšího sucha v měřené historii – sucha v roce 1953. Nádrže Vodohospodářské soustavy povodí Odry dosud zajišťují všechny požadované funkce bezporuchově. Výjimkou je nádrž Šance na Ostravici, kde z důvodu opravy těsnicího prvku a navazující rekonstrukce vodního díla (plnění požadavků

Fotodokumentace sucha ze 4. listopadu 2015 v povodí Odry s jeho dopadem na údolní nádrž Šance a její zdrž (zásobní objem 8,7 milionu m³, naplnění z 22 % a zákles 20 m). Bez přijatých opatření by zásoba vody pokrývala časové období pouze do začátku dubna 2016.

technicko-bezpečnostního dohledu) bylo nutné snížit hladinu k 1. červenci 2015 na 42 % zásobního objemu. Z toho důvodu byl snížen odtok z nádrže na základní hodnotu 0,300 m³/s a nemohl být počínaje červencem zvýšen pro potřebné nadlepšení průtoku v řece Ostravici. Nádrže soustavy postupně zaklesávaly a jejich plnění k 11. listopadu můžete zhlédnout v tabulce na protější straně. Vyplývá z ní, že na kaskádě nádrží Slezská Harta a Kružberk na Moravici lze situaci brát jako vyhovující a zásobní prostor je zde naplněn přibližně z 80 % (údaj k 12. listopadu 2015 jako souhrn obou zásobních prostorů). Nádrže na Moravici tak

mohou spolehlivě plnit všechny požadované funkce i v roce 2016.

U nádrží beskydských je naplnění zásobního prostoru významně nižší a kromě Těrlicka na Stonávce nedosahuje 40 %. Nejméně vody je na nádrži Šance – pod 20 %. Již v průběhu září byla s jednotlivými významnými odběrateli vod pro pitné i průmyslové účely z nádrží zahájena jednání k přijetí dostupných opatření ke stabilizaci situace, i když to Manipulační řád vodohospodářské soustavy povodí Odry (MŘ VHS PO) ještě výslovně nevyžadoval. Odběr z nádrže Šance se opatřeními SmVaK Ostrava a.s. v síti Ostravského oblastního vodovodu podařilo snížit ze srpnových 0,935 m³/s

Nádrž	zásobní prostor celkový	aktuální objem	plnění	pokles za poslední měsíc	zásoba vody na období	zásoba vody do	nadlepšovací účinek	současný odběr a odtok	odběr	odtok
11. 11. 2015	[mil. m ³]	[mil.m ³]	[%]	[%]	[měsíce]		[m ³ /s]	[m ³ /s]	[m ³ /s]	[m ³ /s]
Slezská Harta a Kružberk	210,8	166,8	79	2,1	37,1	01. 11. 2018	4,40	2,71	1,14	1,57
Šance	41,0	8,3	20	4,2	4,8	04. 04. 2016	2,25	0,87	0,57	0,30
Morávka	5,0	1,7	33	9,7	3,4	23. 02. 2016	0,59	0,30	0,18	0,12
Žermanice	18,5	7,0	38	6,6	5,8	04. 05. 2016	1,04	0,63	0,45	0,12
Olešná	3,0	0,9	30	13,6	2,2	17. 01. 2016	0,29	0,21	0,15	0,04
Těrlicko	22,0	12,9	59	13,0	4,5	26. 03. 2016	0,78	1,13	0,44	0,59

Tabulka situace na nádržích k 11. listopadu 2015

na říjnových 0,698 m³/s (0,570 m³/s za první listopadovou dekádu). I přes uvedené zásahy by při říjnovém trendu poklesu hladiny v nádrži byl zásobní prostor nádrže Šance vyprázdněn na přelomu března a dubna 2016 a zásobní prostor nádrže Morávka by byl prázdný již před koncem února 2016. Celkový odběr z nádrže Žermanice se opatřeními společností ArcelorMittal Ostrava a.s. a Biocel Paskov a.s. a přenesením na jiné zdroje podařilo snížit ze srpnové úrovně 0,939 m³/s na říjnovou úroveň 0,512 m³/s. Těmito opatřeními se podařilo prodloužit zajištěnou dodávku vody z nádrže Žermanice v současné výši nejméně do přelomu dubna a května roku 2016. Zásobní objem nádrže Olešná bude ale pravděpodobně vyprázdněn již v lednu 2016.

Situace má i své další stránky. Varující je, že se deficit vody dostává již mimo dosud měřené hodnoty, které byly podkladem pro zpracování MŘ VHS PO. Dále že významná suchá období v povodí Odry trvala až do jara následujícího roku a končila až táním sněhu.

Jsme přesvědčeni, že je nutné mít určitou rezervu v zásobním objemu nádrží z důvodu možného řetězení suchých let a možnosti výskytu sucha i v létě a dalším období roku 2016. Ohled je třeba brát i na jakost vody v nádržích při nízkých hladinách a malých objemech zadržené vody, kdy hrozí její zakalení v celém vodním sloupci.

Náš podnik s ohledem na vývoj situace navrhl v polovině listopadu v souladu s MŘ VHS PO k projednání vodoprávnímu úřadu opatření ke zmírnění možných dopadů sucha, a to snížení odtoků z nádrží Šance, Morávka, Žermanice a Olešná na 1/2 hodnoty minimálního základního průtoku (např. na nádrži Šance z 0,300 m³/s na 0,15 m³/s, na nádrži Morávka z 0,12 m³/s na 0,06 m³/s) a také snížení hodnot minimálního základního průtoku pod jezy Žabeň na Olešné a Vítkovice na Ostravici. Součástí návrhu je také umožnění dílčího nouzového zásobení Biocelu Paskov a.s. z řeky Olešné a z monitorovacích vrtů západně od areálu firmy. Pro situaci, kdy průtoky v tocích

dále poklesnou, bylo navrženo, že řeky budou v úsecích pod nádržemi Šance, Morávka, Žermanice a Olešná pod zvýšeným dohledem naší havarijní služby kvůli sledování možných úhynů ryb. Dále bylo navrženo, že řeky budou v úsecích pod uvedenými nádržemi a jezy po dobu platnosti opatření sledovány a vyhodnocovány z hlediska jakosti vod s dvojnásobnou četností. Opatření budou ukončena na náš návrh vodoprávním úřadem po případném zlepšení situace. Bez jejich zavedení může dojít v zásobení obyvatelstva pitnou vodou i v zásobení užitkovou vodou k přerušení dodávky, která by vzhledem k množství postižených obyvatel, případně velikosti průmyslových podniků nebyla řešitelná náhradním způsobem. Věřím, že se počasí postupně umoudří a před námi je pěkná zima se spoustou sněhu a třeba i tání a deště a trochou toho bláta, abych v příštím čísle Kapky mohl přinést příznivější zprávy.

Ing. Petr BŘEZINA
technický ředitel

Komplexní údržba MVE na VD Slezská Harta

Hlavním účelem přehrad v povodí Odry je prvotně plnění vodohospodářských účelů, jako je ochrana před povodněmi, nadlepšování průtoků v řekách, zásobování pitnou vodou a zásobování průmyslových podniků provozní vodou. V neposlední řadě musíme rovněž zmínit energetické využití průtoků vypouštěných do toků pod hrázemi přes malé vodní elektrárny (dále MVE).

Na VD Slezská Harta byly k tomuto účelu vybudovány dvě MVE, jedna horizontální Francisova turbína o výkonu 400 kW a jedna vertikální Francisova turbína o výkonu 2,72 MW. Obě soustrojí mají

Poškození pouzdra ucpávky v roce 2010 a 2015 na turbíně TG1

nemalý podíl na ekonomických výsledcích našeho podniku, je tedy nutné, aby byl zajištěn jejich nepřetržitý provoz

a případné opravy se dělaly plánovaně v období s minimálními srážkami. Letošní suchý rok k tomu přímo vybízí, a proto jsme se rozhodli pro komplexní údržbu obou soustrojí, která se provádí dle typu stroje jednou za pět až deset let dodavatelskou firmou.

Během roku se na všech MVE provádí provozní prohlídka a běžná údržba, kterou zajišťuje obsluha VD. Dále pak diagnostická měření jak elektro, tak strojní části soustrojí, kterou dle možností provádějí technici podniku. V případě složitějších měření se provádí dodavatelskými odbornými firmami. Výsledky jsou zaznamenávány do tabulek a grafů, které ukládáme do trendů, čímž jsme schopni v dlouhodobějším intervalu sledovat chování stroje, a předejít tak případným poruchám a ztrátám z výroby, které ve většině případů mnohonásobně překračují náklady plánovaných a cílených oprav. Veškeré výše zmíněné operace a přesný popis postupu při „komplexní údržbě“ je popsán ve „směrnici generálního ředitele - Údržba malých vodních elektráren“, kterou zpracoval hlavní energetik ve spolupráci se strojním specialistou konkrétně pro každou MVE v povodí Odry a která nám slouží jako podklad pro výběr zhotovitele.

Výstupem každé komplexní údržby je nálezovalá zpráva s doporučeními pro

Oběžné kolo vertikální Francisovy turbíny je zhruba po 18 letech provozu bez poškození

další provoz, kde je přesně popsán stav opotřebení dílčích technologických celků a jejich předpokládaná životnost. Každá další větší oprava se může díky těmto podkladům přesně předem naplánovat, čímž se značně zkracuje odstávka soustrojí, a tím se eliminují případné ztráty z výroby.

Zavedení pravidelných diagnostických měření, shromažďování dat a informací nejen z komplexní údržby je nám velkým pomocníkem při plánování veškerých oprav MVE, které provozujeme, a dosáhneme tím i jejich vyšší spolehlivosti.

Ing. Martin KOZELSKÝ
strojný specialista

VD Slezská Harta – zatěsnění průsaků v levé štole spodních výpustí

V souvislosti s opravou MVE byla začátkem měsíce listopadu zahájena oprava zatěsnění drobných průsaků v levé štole spodních výpustí na VD Slezská Harta. Tato štola slouží k manipulacím s přehradou a k zásobování vodou pro MVE. Štola má délku 400 metrů a prochází směrem od odběrného objektu (věže) pod přehradním tělesem hráze ke spodním výpustem přehrady. Jelikož je tato štola zatížena tlakem vody z přehrady, může docházet k sycení okolí štoly a vzniká tak nebezpečí sufozních vlivů. Při inspekční prohlídce byly zjištěny drobné průsaků po obvodu štoly a vyšší

Průsak v blízkosti napojení ocelové konstrukce na betonovou konstrukci štoly

průsak v blízkosti napojení ocelové konstrukce na betonovou konstrukci štoly.

Proto bylo rozhodnuto přistoupit k zatěsnění průsaků pomocí injektáže. Pro realizaci opravy byla zvolena technologie bez použití elektrické energie. Zatěsnění drobných průsaků je prováděno injektážní pryskyřicí MC-FASTPACK 2700 a tmelem ombran W. Pro zatěsnění většího průsaku byl použit hydrostrukturální gel MC-Injekt GL-95 TX. Závěrem lze konstatovat, že zatěsněním štoly spodních výpustí dojde ke zvýšení bezpečnosti celé přehrady.

Ing. Jan STAŠ
vedoucí oddělení vodních děl

VT Olše, Český Těšín, km 38,530–38,817, oprava základové patky opěrné zdi

Povodí Odry, státní podnik, realizovalo od července do září 2015 opravu základů opěrné nábrežní betonové zdi na hraničním vodním toku Olši v Českém Těšíně (park A. Sikory v úseku mezi „Sportmostem“ až soutokem Olše se Sadovým potokem). Opravou došlo k zajištění stability betonové opěrné zdi, jejíž základové poměry byly vlivem vývoje dna Olše narušeny.

Hotové dílo

Původní stav

Během výstavby

Příprava opravy, včetně zpracování projektové dokumentace, byla náročnější, neboť se nepodařilo dohledat projektovou dokumentaci skutečného provedení opěrné zdi. Problému vypracovat novou

projektovou dokumentaci se zhostila firma AGPOL s.r.o.

Stavbu na základě veřejné zakázky prováděla firma K2 stavební Moravia s.r.o. V rámci zadávacích podmínek byla uplatněna podmínka sociálně odpovědné stavby, což představuje 10% zaměstnanost dlouhodobě nezaměstnaných. Práce spočívaly v doplnění betonové základové paty až na neztvrdlé skalní podloží a probíhaly pod ochranou jímky v korytě toku. Přejezd byl realizován z ulice nábreží Míru do koryta Sadového potoka a následně do toku Olše. Smluvní náklady na akci činily 4 936 225,41 Kč. Vzhledem k ideálním stavebním podmínkám v letních měsících byla stavba

Před zakončením

předána investorovi o pět měsíců dříve, než stanovil smluvní termín ukončení prací.

Ing. Petr MAGNUSEK

investiční referent závodu Frýdek-Místek

Jednání vládních zmocněnců pro hraniční vody

Ve dnech 23. až 25. září se uskutečnilo pravidelné jednání vládních zmocněnců vlád České republiky a Polské republiky pro spolupráci v oblasti vodního hospodářství na hraničních vodách. Jednání se uskutečnilo tentokrát v České republice, konkrétně v Horní Lipové na Jesenicku.

Zmocněnci schválili výsledky práce jednotlivých pracovních skupin za uplynulý rok a stanovili plány práce na rok následující. Kromě standardních bodů programu všech pracovních skupin byla projednána i otázka kompenzací pro vlastníky pozemků na českém území, které budou zaplavovány při napuštění suchého poldru Krzyzanovice, a také dopady protipovodňových staveb na českém území a na území Polska. Jedná

Podpis závěrečného protokolu

se zejména o protipovodňová opatření na hraničních úsecích řek včetně řeky Opavy v rámci „Opatření na horní Opavě“ s přehradou Nové Heřminovy. Zmocněnci uložili, aby protipovodňová opatření na české straně probíhala koordinovaně s recipročními opatřeními na polském území tak, aby výstavbou

Společná fotografie po ukončeném jednání

na jedné straně hranice nebyla zhoršena povodňová situace na druhé straně hranice.

Příští jednání se uskuteční opět za rok, a to v Polské republice.

Ing. ěstmír VLČEK

obchodní ředitel

18. setkání strojních specialistů, energetiků a pracovníků TBD

Pro výše zmíněné techniky z řad Povodí a organizace Vodní díla – TBD a.s. je měsíc říjen již každým rokem spojen s účastí na odborném setkání, které je prioritně zaměřeno na problematiku technologie vodních děl. Organizace se letos ujal státní podnik Povodí Labe v čele se strojním specialistou Ing. Pavlem Benčíkem, který nás ve spolupráci s Ing. Miroslavem Bubeníkem ze společnosti Vodní díla – TBD a.s. celou akcí provázel.

VD Mšeno – Jablonec nad Nisou

Sraz účastníků byl na VD Mšeno v Jablonci nad Nisou, které je unikátní tým, že leží přímo uprostřed města. Na VD jsme si prohlédli nově vybudovaný vtokový objekt se segmentovými uzávěry na přelivech, který je mimo její údolní hráz a jeho součástí je ražená štola, která odvádí povodňové průtoky mimo zastavěnou část města. Místem setkání bylo rekreační zařízení na úpravně vody Bedřichov v Jizerských horách.

Setkání bylo doslova nabito odbornými tématy se zaměřením na zkušenosti s provozem uzávěrů výpustí přehrad, uzávěrů jezů, tabulových uzávěrů a jejich ovládacích mechanismů. Dále pak problémy při provozu MVE, jejich rekonstrukce, příprava výstavby nových MVE a legislativa s tím spojená.

Hosty letošního setkání byli zástupci firem zabývajících se technologií na VD PS PROFI s.r.o. a Ševčík-vodohospodářská

MVE Rudolfovo – peltonka z roku 1926

zařízení s.r.o., které prezentovaly portfolio své výroby a zaměření a jež svou odborností již dávno přesáhly hranice ČR.

Přínos tohoto setkání je pro řešení vždy aktuálních problémů nejen v oblasti technologie na VD klíčový a doufám, že v nich budeme i nadále pokračovat.

Ing. Martin KOZELSKÝ
strojný specialista

Přehradní výbor 2015 Beroun

Organizátorem letošního zasedání byl Český přehradní výbor a hlavním bodem jednání bylo uskutečněné zasedání mezinárodního výkonného výboru ICOLD v Praze. Důvodem bylo především připravované výroční zasedání ICOLD 2017, jehož organizátorem je právě Český přehradní výbor. Předpokládaná účast je okolo 1000 odborníků z celého světa, bude tedy nutné připravit ve spolupráci s ostatními podniky Povodí program a odbornou náplň jednání a exkurzí. Setkání s prezidentem ICOLD a viceprezidenty se proto zúčastnil také náš generální ředitel.

Účastníci byli seznámeni s novinkami z jednotlivých podniků Povodí a ostatních odborných firem. Za zajímavé považují například informace o dopadu sucha na VD Orlík, kde pokles hladiny o více než 8 m způsobuje nemalé problémy nejen s rekreací, ale také s eutrofizací. Ne zrovna potěšující byla informace o opětovném výskytu poruch na asfaltobetonovém plášti horní nádrže PVE Dlouhé Stráně. Za Povodí Odry

Ing. Tomáš Skokan informoval o zahájených rekonstrukcích VD Kružberk a VD

VD Dráteník – nový přeliv procházející hrází

Šance a nebyla vynechána ani informace o negativním dopadu sucha.

VD Zásalská – nový skluz a koruna hráže

Druhý den se většina z asi 80 odborníků vydala na exkurzi na zrekonstruovaná vodní díla Suchomasty, Zásalská a Dráteník. Všechna tato díla byla zrekonstruována za přispění dotačního titulu Ochrana před povodněmi II. Byly upraveny přelivné objekty, koruna hráže včetně vlnolamu a v případě VD Dráteník dokonce došlo k vybudování nového bezpečnostního výpustního objektu procházejícího sypanou hrází.

Ing. Dalibor KRATOCHVÍL
vedoucí provozního úseku závodu 2

Konference v Rusku

Na konci května tohoto roku jsme měli možnost zúčastnit se mezinárodní konference v Rusku se zaměřením na provádění oprav betonových konstrukcí vodních děl „International hydraulic engineering“. Organizátorem konference bylo Centrum betonových konstrukcí společnosti MC-Bauchemie z Petrohradu ve spolupráci s firmou RusHydro, což je provozovatel vodních elektráren.

Konference se konala vzdušnou čarou zhruba v 6,5 tisíce km vzdálené oblasti jižní Sibiře – u města Sayanogorsk (obr. 1). Jak už vyplývá z názvu konference, měli jsme možnost seznámit se především s poruchami a opravami masivních betonových konstrukcí přehrad z celého Ruska a Kazachstánu a konfrontovat je s našimi zkušenostmi (obr. 2) nebo zkušenostmi německých sousedů. Z průběhu konference však jasně vyplynulo, že globalizace světa v oblasti betonových konstrukcí je dokonána. Beton je prostě všude stejný, i v Rusku. Rozdílné jsou pouze klimatické podmínky při jeho použití, což v případě oblasti na Sibiři představují extrémně nízké teploty klesající v zimě k $-60\text{ }^{\circ}\text{C}$. A nejsme na tom ani výrazně jinak v kva-

Obr. 2: Prezentace českých účastníků

litě provedených betonových konstrukcí nebo ve výskytu a typech poruch, které jsou si velmi podobné.

Místo konání konference bylo zvoleno i s ohledem na blízkost přehrady Sayano-Shushenskaya (obr. 3), která leží na řece

Elektrárna před katastrofou

Obr. 1: Lokalizace místa konání konference

Jenisej a byla v nedávné době rekonstruována. Přehrada byla postavena v letech 1963 až 1975. Jde o tížní betonovou hráz v oblouku s výškou 249 m a délkou v koruně 1 km. Hlavním účelem přehrady je výroba elektrické energie pro blízkou

Obr. 3: Sayano-Shushenskaya přehrada, na obrázku vlevo nový boční přeliv

hliníkárnou. Na přehradě je instalováno deset Francisových turbín, každá o výkonu 650 MW a hltnosti $360\text{ m}^3/\text{s}$. Celkovým instalovaným výkonem 6500 MW je největší v Rusku a šestá největší na světě.

V srpnu 2009 došlo na přehradě k obrovské katastrofě (obr. 4), při níž přišlo o život 75 osob, které se tehdy podílely na údržbě elektrárny. Jednou z pravděpodobných příčin katastrofy byly velké vibrace na jednom z deseti strojů, které při provozu způsobily uvolnění generátoru z ložisek,

Obr. 4: Elektrárna po katastrofě

následnou destrukci a zaplavení elektrárny. Škody dosáhly 310 milionů dolarů, ztráta v produkci hliníku dosáhla 500 tisíc tun, v důsledku úniku oleje z transformátorů do řeky došlo navíc k poškození životního prostředí.

V současnosti je přehrada plně v provozu. Kromě opravy elektrárny byl kvůli častým povodním vybudován nový boční přeliv a byly opraveny a zatěsněny trhliny v betonové konstrukci přehrady. Jak to tak bývá v Rusku zvykem, musela být z programu vypuštěna prohlídka celé přehrady kvůli

Obr. 5: Dům Vladimíra Iljiče Lenina

naší bezpečnosti. Pořadatelé konference se nám tak snažili tuto nemilou situaci vynahradit alespoň přeletem nad přehradou, řekou Jenisej a Sibiří ve vtulníku. Vzhledem k tomu, že odborná část konference trvala dva dny, byla do programu zařazena i návštěva muzea Shushenskoe. To nás provedlo historií života a tradic v typicky sibiřské vesnici. Velkým překvapením pro mě však bylo zjištění, že v této vesnici žil ve vyhnanství Vladimír Iljič Lenin, jenž je v Rusku pořád velkým vzorem (obr. 5).

Ing. Tomáš SKOKAN
provozní odbor

Povod'ákův kalendář aneb Co nás čeká měsíc po měsíci

Předkládám stručný přehled dění v přírodě. V **lednu** se na polích honcují zajíci, kaňkují lišky, hnízdí křivka obecná a na obloze předvádí kreace tokající krkavci. Na trdlišťích se tře pstruh potochní. S prodlužujícím se dnem rozkvétá líska a oře. Pozor! „Když krtek ryje v lednu, končí zima v květnu.“ **Únor** nemusí být úmor a 2. oslavíme Den mokřadů. Začíná se třít štika a vylézá skokan hnědý a štíhlý. Vrací se skřivan, čejka, špaček a drozd brávník. Odlétá zimující havran a kavka. V řečišti se naparuje skorec a ošálená samička snáší vejce už koncem února, což pro nás znamená nepoškodit v břehu umístěné hnízdo. Paroháči shazují parohy, probouzí se jezevci, rodí se veverčata, bachyně začínají klást selata. Dne 30. února vzpomeneme Mezinárodní den omylů v kalendáři. V **březnu** pamatujme, že „panská láska, ženská chuť a březnové

Panská láska, ženská chuť a březnové počasí není stálé.

počasí není stálé“. V loužích se páří čolci, v čistých potůčcích mloci. Ropuchy obecné a skokani hnědí doskákali k místu rozmnožování. Mnohé samičky si svého samečka dovlekly na zádech. Začínající tření vranek zastavuje stavby ve zvodnělé části toků. Dorazila převážná část tažného ptactva. Na zemi hnízdí čejka chocholatá a mezi větvemi lepší hnízda samičky drozda zpěvného. Nejprve upřednostňují jehličnany, protože listnáče ještě neposkytují dostatečné krytí, ale po vyrašení lístků staví hnízda v úkrytu listnáčů. Dostatek světla pod bezlistými korunami stromů využívají sasanky, jaterník a plicník. Březňáčka čili kachna divoká už sedí na vajíčkách. Je zakázáno poškozování hnízd, sběr vajec a úmyslné vyrušování hnízdících ptáků. Na polích se objevují malí

Slezská Harta, říjen 2015

zajíčci a nad tím vším poletují babočky, žluťasci i vážky. Samičky čmeláků hledají vhodné díry pro vybudování hnízda. Kvetou jivy a sněženky. Dne 20. března nastává jarní rovnodennost, 21. března je Světový den lesů, 22. března Světový den vody a 31. březnem kalendářního roku končí pomyslné období vegetačního klidu vhodného pro kácení dřevin. Podle aktuálního dění v přírodě, zejména hnízdění ptactva, může MŽP oznámit konec vegetačního klidu o několik dnů dříve. V **dubnu** opakujeme „Nevěť žádnému počasí v dubnu - apríl si stejně troubí, jak chce“. Prvního je Den ptactva a 4. si na Den mrkve zachroupáme a vylepšeným zrakem budeme pozorovat překotné dění kolem nás. Podle teploty vody propukne tření střevle a líhnutí raků, a to je konec prací v korytě. Obezřetně se vyhýbáme kalužím a tůňkám, kde nakladly vajíčka kuňky, a objíždíme migrující ropuchy. V lužních lesích poletuje jarní forma babočky sítkované a mezi ptáky nastal vajíčkový boom. Stromy pučí, raší a kvetou modřiny, jasany, buky. S rozkvétajícím petrklíčem nacházíme smržovitě houby. Ze zimního spánku se probudili ježci, ještěrky a hadi. Na 22. připravíme oslavu Dne Země. „Na 1. **máje** půjdeme do háje“ a oslavíme Mezinárodní den ptačího zpěvu připadající na první květnovou

Krajina s Olešnou

Konipas bílý, duben 2013

neděli. Následující víkend vzpomeneme Světový den stěhovavých ptáků, ale prošlihli jsme, že 3. je Den Slunce. Ve stojatých i tekoucích vodách téměř není rybiho druhu, který by se netřel, a louže se hemží pulci. Dorazili poslední stěhovaví ptáci a na štěrkových náplavech hnízdí kulík říční a pisík obecný, v rákosinách zavěsili hnízdo rákosníci a kosi a drozdi vyvádějí mladé. Srny kladou srnčata a vylétávají chrousti. Kolem se vznáší vůně šípkových růží, akátů i pach kvetoucích hlohů. Sušíme, vyrábíme sirupy a perlivé limonády z květenství bezu černého. Sbíráme závojenku podtrnku a čirůvku májovku, koncem měsíce nacházíme první hřibovité houby. Poslední květnový den prožijeme v lese při Dni otvírání studánek. Provedeme první seč lučních porostů s krvavcem totenem, který pak může zdárně vykvést. „Je-li **červen** mírný, nebude v prosinci mráz silný.“ V zahradách dozrává ovoce, kvetou lípy, třou se sumci, začíná páření medvědů, všude je plno hmyzu a objevují se světlušky. Nastal příhodný čas vyvést z hnízda ptáčata a laně kladou kolouchy. Pátého je Světový den životního prostředí, 8. Světový den oceánů, 17. Světový den proti suchu a rozšiřování pouští, 21. Den květů, Mezinárodní den trpaslíků a začíná letní slunovrat a 27. Světový den rybářství. Do 15. lze ještě kosit louky s krvavcem totenem a chránit tak modráska bahenního. „Když **červenec** pěkně hřeje, o Vánocích se zima zaskvěje.“ a „Jaký červenec, takový leden.“ Dne 1. července 1966 byly založeny podniky „Povodí“ a 11. probíhají Mezinárodní slavnosti Labe. Opakovaně hnízdí červenky, zvonek zelený, hrdlička divoká, špaček. Sušíme třezalku tečkovanou, list maliníku, řebříček

Třesu, třesu bez, ozvi se mi pes, kde můj milý(á) dnes?

a další. Srnčí zvěř je v říji a jeleni vytloukají nové paroží. Přestává se třít střevle. Vylétá jednogenerační modrásek bahenní, musí se spářit a naklást vajíčka na hlávky krvavce totenu. Delší noc způsobuje ochlazování zemského povrchu a „Svatá Anna, chladna z rána“. První sobota v **srpnu** je Mezinárodním dnem zvířat bez domova. Dáváme pozor na louže s kuňkami i hnízdící budníčky menší a vrabce. Odlétají kukačky, rorýsi, rákosníci a vlaštovky. Začíná období aktivity sarančat a cvrčků. „Nejsou-li v srpnu hřiby, nebude v zimě sněhu.“ Na přelomu srpna a **září** slavíme Noc netopýrů a o třetím víkendu se zapojíme do akce „Uklidme svět“, 22. začíná podzimní rovnodennost. Po 15. září můžeme provést druhou seč luk s totenem. Rozkvétá břechtan a ocún. Sbíráme bezinky na výrobu

Brhlík hnízdí v dutinách stromů

Přehrada Olešná v zimě

sirupu a džemu. Rostou václavky. Hnízdiště opouští čápi, drozdi, červenky a konipasi. V **říjnu** mizí poslední hejna špačků, ale může zahnízdít březňáčka nebo hrdlička divoká. Přílet havranů před 20. říjnem věští tuhou zimu. Na trdlišťe táhne pstruh potoční a rozmnožují se raci. Samičky nosí oplodněná vajíčka na spodní straně zadečku až do jara. Čtvrtého oslavíme Světový den zvířat a 22. Den stromů, protože se začínají barvit, nyní je vhodná doba na výsadbu. Jezevci a plazi se ukládají k zimnímu spánku, srnci shazují paroží. Pokud nalezneme koncem října ježka o váze nižší než 350 g a menšího než 15 cm, potřebuje pomoc, protože se už nestačí vykrmit. Jedincům, kteří v průběhu **listopadu** nemají 500 až 600 g, zvoní hrana. V listopadu nastává období vegetačního klidu. Malé varování – pokud někdo porazí bez černý a nezasadí nový, čeká ho velká smůla. „Když ještě v listopadu hřmívá, úrodný rok nato bývá.“ Reprodukci potomstva zajišťují mloci, potočáci, siveni a divočáci. Poslední listopadový den je důležitý pro poznání budoucnosti. Dívka (mládenec) třese bezem a říká „třesu, třesu bez, ozvi se mi pes, kde můj milý(á) dnes?“. První štěknutí naznačí bydliště partnera. „Je-li mráz 1. **prosince**, vyschně nejedna studnice.“ Začíná se třít mník a v zahradách rozkvétají čemeřice a vílín, do váz trháme větvičky třešní a forsythie, které krásně vykvetou. Může proběhnout druhá říje neoplozených srn a u oplodněných probíhá tzv. utajená březost. Krmíme ptactvo, zvěř, sebe už méně, protože jaro se blíží. Dne 21. prosince začíná slunovrat a do konce měsíce se den prodlouží o šest minut. Večer před Štědrým dnem si připravte vlašský ořech a ráno po probuzení ho ihned rozlouskněte a nalačno snězte. Celý rok vám dají pokoj blechy a štěnice. Šťastné a veselé Vánoce.

RNDr. Lenka FILIPOVÁ
ekolog

Listopadová Ostravice na Frýdecko-Místecku

Podzimní setkání s bývalými kolegy...

Závod Opava

Rok se s rokem sešel a nastal den pravidelného setkání s našimi bývalými kolegy – důchodci.

Letos jsme si vybrali krásný zářijový den, a to 16. září 2015. Vzhledem k časové náročnosti prohlídky, jsme vyjeli brzy ráno. Naše cesta vedla na zámek Linhartovy ležící nedaleko Města Albrechtice. Tento zámek všechny přítomné uchvátil nejen svou krásou a expozicemi, které se pravidelně tematicky obměňují, ale hlavně výkladem učitele a velkého milovníka historie Jaroslava Hrubého. Ten zámek opravuje a zkrášluje ve svém volném čase spolu s partou stejných nadšenců, a to bez jakýchkoliv finančních náhrad jen proto, že mu bylo líto nechat tak krásný zámek chátrat.

Po prohlídce jsme se přesunuli do hospůdky Na kuželně, kde jsme měli nachystáno malé pohoštění a měli jsme čas si povykládat, co vše se za rok událo a změnilo.

Všem, kteří jste dočetli tento článek až do konce, věře doporučujeme návštěvu zámku Linhartovy. Určitě nebudete zklamání. Naopak budete odcházet stejně nadšení, jako jsme byli my všichni...

Kamila VÁLKOVÁ

technický úsek závodu Opava

Správa podniku

Pro tradiční výlet s našimi seniory jsme tentokrát vybrali náročný výstup na Lysou horu s prohlídkou místních zajímavostí. Akci jsme naplánovali na středu 7. října 2015. Z časových důvodů jsme pro výstup na Lysou horu museli použít objednaný autobus, který

byl pro naše bývalé kolegy přistaven na parkovišti správy podniku v 8.30 hodin. Počasí nám příliš nepřálo, ale naštěstí se celý den obešel bez deště. Začátek akce proběhl tradičně, kdy se všichni bývalí

kolegové srdečně vítali před správní budovou a někteří stihli i krátkou návštěvu u svých pracujících kolegů. Cestou v autobuse jsme si probrali krátce program a po 9. hodině jsme již vysedali z autobusu na vrcholku Lysé hory, kde nás přivítalo o něco příjemnější počasí než dole v Ostravě. V lehkém oparu jsme viděli na vodní plochu našeho vodního díla Šance. První částí programu byla exkurze do meteorologické stanice s odborným výkladem a prohlídkou celé stanice. Z praktických důvodů proběhla prohlídka ve dvou skupinách. Kolegové z čekající skupiny si mohli v klidu a teple posedět v místním malém občerstvení Šantán s šálkem kávy či horkého čaje.

V té době jsme již my, organizátoři, zjišťovali, kdy se objeví na vrcholu pan Stejskalík, který nám měl zpřístupnit zcela novou

Bezručovu chatu. Vše dopadlo dle plánu a po 10. hodině nás pan Stejskalík přivítal v prostorách chaty a začal jeho velmi poutavý a zasvěcený výklad všech strastí, ale i radostí, které přinesla výstavba tak krásné horské chaty. Tu doslova cihlu po cihle zaplatili různí nadšenci pro turistiku a obdivovatelé jedinečnosti a krás Lysé hory.

Výklad, který jsme v Bezručově chatě vyslechli, byl tím posledním, co jsme na tom krásném místě zažili. Poté jsme se již vydali všichni společně k odpolednímu setkání do zasedací místnosti budovy správy podniku. Svou návštěvou nás poctil také generální ředitel Ing. Jiří Pagáč, který přítomné informoval o situaci v podniku – jakých výsledků jsme dosáhli v uplynulém období v oblasti ekonomické i provozní a co nás v nejbližší době čeká... Jelikož se pan ředitel s většinou přítomných velmi dobře zná, zůstal s námi dlouho do večera v družné zábavě.

Radoslav KRYML

vedoucí personálního odboru

Závod Frýdek-Místek

Také v letošním roce se uskutečnilo setkání bývalých zaměstnanců závodu Frýdek-Místek, a to v úterý 9. září. Po krátkém přivítání a seznámení s novinkami u závodu se skupinka seniorů vydala do blízké obce Metylovice k návštěvě netradičního muzea bičařství. Zde se návštěvníci dozvěděli něco málo ze zajímavé historie výroby bičů a jiných kožených výrobků. Další zastávkou byl barokní zámek Kunín. Po jeho prohlídce se všichni vrátili zpět do Frýdku-Místku, tentokrát na frýdecké náměstí do restaurace Penzion pod kašnou na společný oběd.

Po výborném obědě se polovina účastníků odebrala do 2 km vzdálené výroby velmi oblíbených medových výrobků Marlenka. Po exkurzi a zhlédnutí dokumentu o vzniku této firmy si všichni pochutnali na tradičních sladkostech a na speciálně namíchané a upražené kávě Marlenka. Zbývající účastníci při čekání v restauraci vzpomínali na léta u Povodí a probírali novinky ze svého současného života. Nakonec se i oni dočkali a mohli ochutnat medové moučníky a dobrou kávu v Marlence. Vítaným zpestřením byla také možnost zakoupit si výrobky přímo v podnikové prodejně.

Po sladkém zakončení dne se všichni rozjeli ke svým domovům a mnozí se nechali slyšet, že se již nyní těší na příští setkání.

Iva CHWISTKOVÁ

personální oddělení závodu Frýdek-Místek

Uzavření dohody v Polsku

Dne 14. října 2015 uzavřel generální ředitel podniku Jiří Pagáč s polským partnerem Vojvodským úřadem pro meliorace a vodní hospodářství v Opoli zastoupeným ředitelem Zbigniewem Bahryjem Dohodu o spolupráci.

Spolupráce se bude týkat přípravy, provedení a předání rekonstrukce hráze v hraničním úseku řeky Opavy na polském území v obci Bliszczyce. Hráz zde musí být zvýšena a zpevněna z důvodu výstavby nového ohrázení území pod

Podpis Dohody o spolupráci

městem Krnovem na české straně. Nové české ohrázení totiž částečně

„odklání vodu“ a zvyšuje povodňové hladiny i na území Polska. Proto byla záležitost projednána zmocněnci české a polské vlády pro hraniční vody a obě zúčastněné firmy byly v listopadu loňského roku pověřeny uzavřením této dohody. Rekonstrukce hráze na polském území i hráze na české straně hranice jsou součástí širšího celku opatření ke snížení povodňových rizik na horním toku řeky Opavy.

Ing. Petr BŘEZINA
technický ředitel

Soutěž dračích lodí na Slezské Hartě

Družstva při závodu

Jedno ze soutěžících družstev

Dne 29. srpna 2015 se uskutečnila na Slezské Hartě další z řady soutěží, tentokrát poněkud netradiční „Soutěž dračích lodí“, kterou uspořádal Mikroregion Slezská Harta. Soutěž se konala u leskovecké pláže a v několika rozjížděnkách startovalo celkem 16 posádek ze všech koutů v okolí Slezské Harty.

Kdo vyhrál, není podstatné, protože celá soutěž byla pojata jako velká recese a sloužila hlavně pro pobavení soutěžících, ale i poměrně velkého počtu přihlížejících. Přestože se počasí příliš nedařilo, neboť v dopoledních hodinách bylo pošmurno a sluníčko vykuklo z mraků až odpoledne, akce měla úspěch a splnila očekávání přítomných. To dokumentují i fotky ze soutěže, kterými si v tomto předvánočním období připomeneme letošní dlouhé a teplé léto.

Jindřich VRÁGA
vedoucí hrázný VD Slezská Harta

Ing. Vladimír Němčanský (narozen 23. června 1952 v Opavě)

Odborník ve stavební činnosti se zaměřením na lesnické stavby, zejména hrazení bystřin, ale rovněž se zkušenostmi s výstavbou občanských staveb, např. hotelu Diana ve Velkých Losinách či penzionu Orlík na Rejvízu. Je znalec v oboru oceňování nemovitostí. Prakticky celý svůj profesní život má spojen s lesním hospodářstvím. A rozhodně toho nelituje. O své zkušenosti se rád dělí s kolegy na konferencích i studenty, kteří by mohli jednou na jeho práci navázat.

Je absolventem oboru pozemní stavby na Stavební fakultě VUT v Brně a postgraduálního studia na Lesnické fakultě VŠZ v Brně v oboru lesnické stavby. Začínal jako stavební technik a zástupce stavbyvedoucího u Vítkovických staveb Ostrava. Shodou náhod se na něj usmálo štěstí, projekční kancelář Severomoravských státních lesů v Krnově zrovna hledala vhodného kandidáta se zaměřením na technické zařízení budov. To lépe odpoví-

Ing. Vladimír Němčanský na vodní nádrži Sedlinka (2015)

dalo jeho představám o pracovním uplatnění. Od té doby svůj profesní život spojil s lesním hospodářstvím.

Po roce 1989 vstoupil do nově vzniklé společnosti Lesy Krnov, a. s., kde se začal věnovat především správě majetku. Od října 2002 je vedoucím Správy toků – oblast povodí Odry, organizační složka státního podniku Lesy ČR ve Frýdku-Místku, zabývající se správou drobných vodních toků zejména bystřinného charakteru. V rámci své činnosti zajišťuje především preventivní protipovodňová opatření, odstraňování následků povodní, vydává stanoviska a odborná vyjádření k dotčení vodních toků činnostmi druhých osob.

Od svého nástupu do Správy toků v roce 2002 úzce spolupracuje i se státním podnikem Povodí Odry, a to např. při zpracování „Plánu dílčího povodí Horní Odry“, preventivních protipovodňových opatře-

ních, ale i při povodních a odstraňování jejich následků. Spolupodílel se na protipovodňových opatřeních k ochraně Antošovic výstavbou Antošovického poldru a připravovanou úpravou Koblavského potoka. S Povodím konzultuje technická řešení zásadnějších úprav na vodních tocích nebo vodních nádržích. V současné době se společně zabývají např. nalezením nejvhodnějšího technického řešení opravy poškozených korun stupňů. Příklady je možné vidět na vodním toku Čeladenka, který je ve správě Lesů ČR. Řešení je možné využít i na řece Mohelnici, kde v současné době Povodí realizuje stavební úpravy. Dále se zabývají úpravou vodního režimu a s tím spojených technických úprav na vodní nádrži Sedlinka v Nových Sedlicích, směřovaných k zajištění maximální protipovodňové ochrany níže položených obcí (Nové Sedlice, Štítina). V rámci opatření v povodí „horní Opavy“ zahájí ještě letos úpravu Kobylího potoka v Karlovicích v úseku od soutoku s řekou Opavou po Povodím připravovanou vodní nádrž Jelení. Na to bude navazovat revitalizační úprava Oborenského potoka. „Ve své podstatě spolupracujeme se všemi složkami Povodí Odry. Aktivně spolupracuji s dispečinkem Povodí Odry a velmi významně s Ing. Břetislavem Turečkem, zejména v oblasti teoretických výpočtů, dále využíváme i laboratoře, které pro nás provádějí rozbory sedimentů z našich toků. Obecně máme s Povodím Odry nadstandardní vztahy, i díky tomu se nám daří naše povinnosti a úkoly související se správou vodních toků dobře plnit,“ říká Němčanský.

Velmi dobré vztahy má se Službou hrazení bystřin a lavin v Rakousku. S rakouskými partnery se pravidelně scházejí na studijních cestách, kdy si vzájemně vyměňují zkušenosti. O své profesní zkušenosti se ochotně dělí s kolegy na konferencích (např. Říční krajina či Vodní toky)

i se studenty na VUT v Brně či VŠZ v Brně. U Lesů ČR inicioval grant na řešení migrační prostupnosti drobných vodních toků a bystřin pro ohrožené druhy vodních živočichů. „Na realizaci grantu se podílel jako řešitel Ústav biologie obratlovců Akademie věd ČR a Ostravská univerzita v Ostravě. Jde o záslužný materiál, díky němuž jsme navázali užší spolupráci s organizacemi hájícími zájmy ochrany přírody a krajiny. Chtěl jsem také iniciovat

Na Rejvízu jako účastník ZVH 30 (2010)

grant na stanovení splaveninových režimů na bystřinných tocích v Beskydech, ale to už by mohlo být úkolem pro mého nástupce,“ uvádí Němčanský a dodává: „Má pracovní kariéra bohužel končí. K 1. lednu 2016 vstupuji do další etapy svého života, tentokrát penzijní. Když se ohlédnu zpět, jsem se svým profesním životem spokojený. Jsem rád, že mě tentokrát náhoda a snad i trochu osud zavál právě do Lesů ČR. Během těch let to byla většinou velmi zajímavá a pěkná práce, i když v každé etapě mé činnosti jsem se setkal i s vypjatými a náročnými okamžiky. Tyto okamžiky jsem nevnímal jako nepřekonatelné překážky, ale spíše jako výzvu k jejich vyřešení. A snad i proto mi ten profesní život tak velice rychle utekl.“

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

JUBILEA

ŽIVOTNÍ JUBILEA – ZAMĚŠTNANCI

BENEŠOVÁ BARBORA, Ing. investiční referent
ŠIMEK RICHARD, Ing. technický pracovník
FOCHTOVÁ KATEŘINA, Ing. referent vodohospodářského rozvoje
KAŠÍK PETR, Ing. úsekový technik
KRÁTKÝ ONDŘEJ vodohospodářský dělník
NÁDVORNÍKOVÁ RENATA uklízečka
NOVÁKOVÁ PETRA finanční účetní
JANEČKA PETR provozní elektrikář
KAMINSKÁ EVA vodohospodářský dělník
TEUCHNER ROMAN, Ing. vedoucí odboru informatiky
KUPKA VÍTĚZSLAV, Ing. technický pracovník
MALÍKOVÁ OLDŘIŠKA účetní
MRAVEC PAVOL, Ing. projektant
PILAVKOVÁ RADMILA personalista
PŘÍDAL JAROSLAV vodohospodářský dělník
SOBČÁK LADISLAV hrázný

ŽIVOTNÍ JUBILEA – DŮCHODCI

GAŠKOVÁ JINDŘIŠKA závod Frýdek-Místek
MRÁZOVÁ HANA závod Frýdek-Místek
KOHUT KAREL, Mgr. správa státního podniku
RAMACHOVÁ ALOISIE správa státního podniku
AMBRUŠOVÁ LUDMILA správa státního podniku
POCHOBRADSKÝ KAREL, Ing. správa státního podniku
STŘÍŽOVÁ VLASTA správa státního podniku

PRACOVNÍ JUBILEA – 5 LET

POLEDNA PETR hrázný
VRUBLOVÁ IVETA telefonistka

PRACOVNÍ JUBILEA – 10 LET

BANDOLOVÁ DANKA, Bc. chemik
DROCHYTKA RADOMÍR, Ing. investiční referent

HUMPLÍK RICHARD vodohospodářský dělník
KOŘÍNKOVÁ MARCELA uklízečka

PRACOVNÍ JUBILEA – 15 LET

JAŠKA MARTIN provozní zámečnick
MARKO VLADISLAV vodohospodářský dělník
NYTRA MICHAL vodohospodářský dělník
ŠERÝ FRANTIŠEK vodohospodářský dělník

PRACOVNÍ JUBILEA – 20 LET

SOCHOROVÁ JAROSLAVA finanční účetní

PRACOVNÍ JUBILEA – 30 LET

HRUŠKA RADMIL úsekový technik
REICHEL VLADIMÍR technik-laborant
VÁŘEKA RADEK vedoucí dílny a údržby

NAPSALI O NÁS

Informace o státním podniku Povodí Odry se pravidelně objevují v regionálních i celostátních médiích. Zde najdete výběr toho nejzajímavějšího, co média o Povodí Odry vydala za poslední tři měsíce.

Karlovice budou jednat s Povodím [Bruntálský a Krnovský deník, 7. 10. 2015]

V první polovině října si chce obec Karlovice sjednat pracovní schůzku se zástupci Povodí Odry. Budou konzultovat, jaká opatření přicházejí v úvahu na jednotlivých místech, kde se ve Vrbně pod Pradědem nebo v Karlovicích lidé v létě chodí koupat. Jednání se také dotkne stezky mezi Vrbnem a Karlovicemi. Zejména toho, jak pomocí jednoduchých úprav mezi kolejemí a řekou upravit stezku tak, aby jí bylo možné bezpečněji projet.

Dvacetileté sucho trápí celý kraj [Moravskoslezský deník, 16. 10. 2015]

Málo vody v přehradách a řekách, nízká úroda, úhyn stromů i komplikace pro chovatele ryb. I takové jsou důsledky letošního abnormálního sucha. Přestože se v posledních dnech ochladilo a dorazily na naše území konečně i dešťové přeháňky, problémy spojené s letošním dvacetiletým suchem stále přetrvávají. Jeho hlavní příčinou byla podle hydrologů už loňská suchá zima, celoroční podprůměrné srážky i letní tropické teploty. Zlepšení hned tak nenastane ani po několika deštivých dnech.

Výlov rybníka je událost [Region Krnovské noviny, 3. 11. 2015]

Výlov krnovského rybníka Výtažník byl pro veřejnost dobrý tip, jak naložit s volným dnem na státní svátek 28. října. Jeho

břehy se zaplnily stovkami návštěvníků. Není divu. Právě ve Výtažníku rybáři chovají největší trofejní ryby.

„Trofejní a rybářsky nejcennější kapry, amury, sumce i další druhy po vylovení odvezeme na sádky, kde si je každý může prohlédnout zblízka v rámci dne otevřených dveří. Zatím jsou sádky poloprázdné, protože se zaplní až z výlovu sousedního velkého Petrova rybníka,“ komentoval výlov Výtažníku Ivo Jedlička z Povodí Odry. Krnované sem chodí obdivovat nejen ryby, ale také rybářské řemeslo a metody výlovu.

Štěrkovna má své jméno [Moravskoslezský deník, 12. 11. 2015]

Jmen měla hlučínská štěrkovna mnoho, proto se Povodí Odry rozhodlo název sjednotit na Hlučínské jezero. „V rámci působnosti Ministerstva zemědělství ČR existuje centrální evidence vodních toků, která eviduje nejen toky, ale i nádrže. V této databázi je štěrkovna vedena pod názvem Hlučínské jezero. Souběžně ovšem existuje databáze názvů vodních nádrží GeoNames, spravovaná Českým úřadem zeměměřičským a katastrálním. Ukázalo se, že některé vodní nádrže v ní mají názvy odlišné, případně žádné, což byl i případ hlučínské štěrkovny. Proto jsme byli požádáni o návrh názvu, pod kterým bude hlučínská nádrž vedena v obou databázích,“ vysvětloval Čestmír Vlček, obchodní ředitel Povodí Odry. Definitivní tečku za jednáními musí ještě udělat názvoslovná komise, která musí pojmenování hlučínské štěrkovny schválit – pak už nebude Hlučínskému jezeru stát nic v cestě.

[Texty byly redakčně zkráceny]

PJ 2016

*Státní podnik Povodí Odry přeje všem svým zaměstnancům
a přátelům příjemné prožití vánočních svátků, hodně štěstí,
pevné zdraví, spokojenost a úspěšný rok 2016.*

*Povodí Odry
státní podnik*